

Obnova u tijeku

Nedavno je održan Susret baptista Hrvatske pod naslovom 'Obnova u tijeku' kojemu je misao vodilja bio tekst iz poslanice Rimljana 12,2: »Nemojte se prilagodavati ovom svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom svoga uma da mognete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!«. Svjesni smo velikih promjena koje se sve brže dogadaju svugdje oko nas. Kako i koliko to utječe na nas osobno, na naše mjesne crkve i na naše zajedništvo kao Saveza crkava? Znamo li se nositi s novim dostignućima, s novim slobodama i mogućnostima, s novim katastrofama i novim strahovima? Ispunjavamo li svoj poziv kao vjernici? Ispunjavamo li svrhu kao crkva? Kao Kristovi vjernici pozvani smo na trajno preobražavanje obnovom svoga uma. Ta obnova je u suprotnosti sa prilagodavanjem ovom svijetu. Ta obnova je nužna ako želimo uočavati volju Božju.

Baptisti vrlo jasno naglašavaju potrebu obnove/obraćenja svakog pojedinca te da je moguće imati osoban odnos s Bogom, koji je blizu onima koji ga traže. Na temelju Božje Riječi vrlo ozbiljno shvaćaju Isusov poziv: »Ispunilo se vrijeme, blizu je kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte Evandelju.« (Marko 1, 15). Obraćenje jest hrabar iskorak iz starog, grešnog, otudenog i bezbožnog načina života u novi način života u kojem smo pozvani živjeti vrijednosti kraljevstva Božjega.

Stoga, kada se dogada ta osobna promjena ona nužno potiče i na promjeni naših odnosa, svakako na bolje. Živjeti s drugima danas često znači biti okružen mnoštvom, a ipak biti sam i otuđen od drugih. No, treba li biti tako? Obraćenje jest poziv na promjenu koja donosi obnovu naših međusobnih odnosa, izgradnju povjerenja te služenje jedni drugima. Je li moguće obnoviti porušene odnose između brata i sestre, muža i žene, roditelja i djece, susjeda, kolega na poslu? Upravo su kršćani pozvani svojim životom svjedočiti da je promjena moguća. Da, moguće je oprostiti. Da, moguće je živjeti bez gorčine i mržnje. Da, moguće je živjeti radosno u Gospodinu.

Prema tomu, ako naše crkve sačinjavaju ljudi koji su doživjeli osobnu promjenu, obnovu odnosa sa svojim bližnjima, onda se i mjesne crkve, bez obzira na denominacijski predznak, obnavljaju i približavaju onom idealu reformacije: »Ecclesia semper reformatio mandata«.

Ta obnova ne dolazi samo dobrom voljom pojedinača već stvaranjem takvih uvjeta u crkvama da Božji Duh može propuhati kroz sve strukture i običaje, kroz male a tako jake zakone i propise koji nas štite od promjena i od onih koji ugrožavaju naš ustaljenu svakodnevnicu.

Crkva koja se obnavlja ne bježi od stvarnosti, ne gradi zidove i ograde između sebe i društva kojemu treba služiti.

No, svijet u kojemu živimo nerijetko kao da prolazi pored nas. Mi ga ne razumijemo, a on ne razumije nas. Nova kultura, kultura ujedinjene Europe ima svoja obilježja i svoje obrasce ponašanja u kojima je kršćanstvo tek jedan od svjetonazora i to onaj koji opterećuje i time postaje nepoželjan. Što je onda poslanje crkve? Kako ostvariti misiju koju nam je Bog povjerio? Samo snagom Duha Svetoga kojim se svakodnevno obnavljamo možemo ponovno otkriti silu koja nas čini Isusovim svjedocima u ovom svijetu. U toj snazi i sili pozvani smo služiti ljudima oko sebe, pokazati ljubav i suočenje prema onima koji se ne uklapaju u današnja mjerila uspješnog i zdravog društva. Propitajmo naša vjerovanja, programe i strukture te osluhnimo koliko smo uistinu bliski onima u potrebi, iskrenim tragateljima Božje blizine.

Obnova u tijeku – nije li to najbolji izričaj koji bi trebao opisati današnje kršćane. Pozvani kao pojedinci na promjenu načina života, pozvani kao zajednice na promjenu naših odnosa, pozvani kao narod Božji iznova »biti sol zemlji, i svjetlost svijetu«. Izazov je to na koji nas Bog poziva. Odvažimo se i suočimo sa našom svakodnevicom.

Željko Mraz

str. 2

Skupština SBC-a

str. 6

Kongres

str. 10

Susret baptista Hrvatske

str. 12

Pogledi i osvrти

Konferencija duhovnih djelatnika i Godišnja skupština SBC u RH

'Stari tekst – novi kontekst'

7.-9. travnja 2005. godine u Fužinama je održana Konferencija duhovnih djelatnika i Godišnja skupština SBC-a u RH. Gost konferencije bio je Roy Searle, predsjednik Saveza baptističkih crkava u Velikoj Britaniji.

Zasjedanje Skupštine je započelo uvođnom molitvom pastora Giorgia Grilja, predsjednika Skupštine SBC-a u RH. Uz redovna godišnja izvješća dužnosnika/službenika SBC-a u RH koja je Skupština jednoglasno prihvatile, donesene su odredene odluke i preporuke važne za život i rad baptističkih crkava.

Baptistička crkva u Peterancu jednoglasno je primljena u Savez baptističkih crkava u RH, u svojstvu Baptističke crkve u osnivanju.

Članstvo SBC u RH u Europskoj baptističkoj misiji (EBM)

Europska baptistička misija (EBM) je nastala 1954. godine na inicijativu nekoliko baptističkih saveza koji su imali viziju misijskog rada u Africi. 1979. godine udružili su se EBM i MASA (Misijske aktivnosti u Južnoj Americi). Danas misijski rad EBM/MASA podržava 17 europskih baptističkih saveza (Austrija, Belgija, Češka, International Baptist Convention, Italija, Finska, Francuska, Madarska, Savez madarskih baptista u Rumunjskoj, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunjska, Španjolska i Švicarska).

Misijske aktivnosti se odvijaju u sedam afričkih i pet južnoameričkih zemalja s namjerom da se ljudima doneće Radosna vijest Isusa Krista te da im se pomogne u duhovnim i materijalnim potrebama.

Misionari i volonteri EBM/MASA sudjeju u projektima evangelizacije, osnivanja crkava, teološkom obrazovanju, medicinskoj pomoći, socijalnim projektima i dr. Više informacija o samoj misiji možete naći na njihovoj web stranici: www.ebm-masa.org

U razgovoru s predstvincima EBM/MASA iskazan je obostran interes o uključenju našeg Saveza u ovu misijsku organizaciju. Na sastanku Izvršnog odbora SBC-a u RH se razgovaralo o viziji našeg misijskog rada te je zaključeno da bi bilo dobro da se kao crkve aktivnije uključimo u misijski rad izvan naše zemlje. Članstvo u EBM/MASA otvara mogućnost našim vjernicima da se izravno uključe u misijske projekte u Africi i Južnoj Americi, te im ta iskustva mogu pomoći u njihovom osobnom duhovnom životu a može ih i motivirati za aktivniju službu u njihovim lokalnim crkvama.

Skupština je jednoglasno prihvatile prijedlog da Savez baptističkih crkava postane punopravna članica EBM-a.

IBA

Kultura nove Europe?

Velika ideja kršćanstva koja je dugo utjecala na Europu danas ima sve manje utjecaja. Danas je Europa skup mnogih kultura, ali počinje i pokazivati elemente jedne nove kulture:

Potrošački mentalitet

Potrošački mentalitet je brzo rastuća nova religija opasnija od komunizma ili sekularizma. U toj je vjeri najveći kulturni domet šoping koji stvara ovisnost. Potrošački mentalitet sije sjeme u ljudski život koje ti govori: Ono si, što imaš. Tvoj identitet se vidi po tome što nosiš, što voziš i gdje stanuješ i po dojmu koji ostavljaš. Potrošački je mentalitet opasnog i zla hereza koja dotiče i najtemeljniji dio našeg života. Poput raka je koji se uvlači i u crkvu i u kulturu, a rezultat je da nas odvaja od Krista kako bismo služili idolima materijalizma. Ne ma mjesta za siromašne i one na marginama budući da se ne uklapaju u potrošačko društvo jer nemaju čime doprinijeti.

Hedonizam

Tražiti zadovoljstvo i dobro se osjećati – to je ono što pokreće ljude u suvremenoj Europi. Obična mala zadovoljstva odavno nisu dovoljna. Ljudi ovisni o zadovoljstvima traže ih uvećati na različite načine i pomoći mnogih stimulansa. Nepotrebno je reći da u takvoj potrazi apsolutno nema mjesta za brigu i ljubav prema drugome i za žrtvu.

Umrežavanje

Društvene strukture su se promijenile. Ja živim u ruralnom okruženju. Generacije mojih djedova i baka za života su proputovali osamdesetak kilometara. Moja generacija, iako na selu, u jednoj godini prođe svijet. U tri minute mogu razgovarati na svim kontinentima pomoći elektronskih medija. Kultura pokretljivosti i umreženosti utječe na nas. Osjećamo se bez pravog sidra. Naš je život previše relativan i očita suprotnost objektivnosti Boga Stvoritelja i njegovih isključivih zahtjeva.

S druge strane, to stvara novu globalnu nadkulturu, multinacionalne kompanije i nadnacionalne asocijacije. Sve više gubimo svoj identitet i sve više zapadamo u nesigurnost, a strah da se ne izgubimo tjera nas u fundamentalizme i terorizme.

Život pod pritiskom

Brz i širok život stvara neviđene pritiske. Ljudi koji su tako tjerani imaju manje kvalitetne odnose s ljudima, susjedima i obitelji. Nedostatak zajedništva je veliki problem. Mnogi sociolozi, psiholozi i dušobrižnici govore kako ljudi traže »sjedište« koje bi mogli nazvati domom. Dok poznajemo mnogo ljudi, naša kultura postaje sve više usamljenička. Najveći danak to odnosi na mladoj generaciji, koja prepuštena samoj sebi, poduzima drastične mjere. Najveći postotak samoubojstva danas je među mladima – ne među starima ili siromašnjima.

Dobrodošli u Europu 21. stoljeća

S predavanja Roya Searla

Postmoderno društvo

Zbrojimo li to sve, vidimo duh pabirčenja u ljudi. Oni jednostavno uzimaju što mogu i tako sastavljaju specifično svoj svjetonazor. Globalna kultura je kultura nesigurnosti. A ondje gdje je nesigurnost, tamo je i strah koji razvija plemenski duh: bande i mafiju.

Odgovor: autentično kršćansko zajedništvo

Tako, dobrodošli u Europu 21. stoljeća! Narančno, možemo na taj izazov gledati na dva načina: kao prijetnju tisućljetnom kršćanstvu ili kao priliku da dosegnemo i takav svijet. Kroz povijest, Bog je oduvijek baš velike promjene koristio da bi u većoj mjeri donio evanđelje. U kraju gdje živim to se vidi, na primjer, u srednjem vijeku kad je propadalo veliko Rimsko carstvo, keltski su redovnici našli načina da u tom teškom vremenu pozitivno utječu na duhovnost u Europi i donesu joj Krista.

Kako bismo onda mi danas trebali živjeti u toj čudnoj globalnoj kulturi?

Kako ćemo, riječima psalmista, pjevati sionsku pjesmu u tudi? Kako ćemo istu poruku reći na novi način da bi se mogla čuti? To nije laka zadaća jer smo izloženi teškim pitanjima. No postoje temeljne smjernice kojih se uvijek možemo držati.

Predanje Bogu

Počnimo teologijom. Prava je teologija predanje Bogu. Ono što znamo i vjerujemo o Bogu utječe na ono što jesmo. Trojstvo je temelj našega vjerovanja o Bogu – tri osobe u zajedništvu. Zato i mi, kad gajimo istinsko zajedništvo pokazujemo ljudima tko je Bog. U Knjizi postanka čovjekova je samoča jedino što prije pada u grijeh nije bilo dobro. Koliko god bili pod pritiskom društva oko nas, mi nismo pozvani na individualizam, nego moramo odražavati zajedništvo. Moramo naučiti živjeti doktrinu o Trojstvu

kako bismo mogli odražavati Boga u svijetu. Zanimljiva je primjedba njemačkog teologa Moltmanna da smo se djelatno odrekli Trojstva pa smo zapali u krajnji individualizam. S druge strane, Bog nam zapovijeda da ljubimo jedan drugoga tako da bi svijet mogao povjerovati u Boga. Isus je na kraju svojega života upravo to poručio: Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas.

Život u zajedništvu

Zajedništvo s Bogom i s ljudima je težak zadatak. Zahtijeva svakodnevni odaziv na evanđeoski poziv što je poziv metanoje – ra-

mjene onoga što govorimo, kako mislimo i što radimo. Nismo pozvani samo naučiti neki način ponašanja, nego u nutrinu trebamo biti promijenjeni snagom Duha Svetoga da budemo sličniji Kristu.

Ako ne znamo kako to izgleda, Isus učenicima u blaženstvima jasno govorи što znači slijediti njega. Ne daje im legalizam nego način života, ne razuzdanost, nego život. Isus im na primjer veli: Ne ubijajte jedni druge. Ako živate u kršćanskoj zajednici znate što znači takav poziv i naše zajednice trebaju čuti te riječi. Razmislimo o učenicima: Šimun je zelot – Matej je carinik. Dijametralno suprotni jedan drugome trebaju čuti Isusove riječi: Ne ubijajte jedni druge.

Suobličiti se Kristu

Duhovnost našega srca vidi se primarno po tome kakav je naš stav prema novcu, vlasti i seksu. U romanu Idiot Fjodora Dostojevskog, princa Miškina se smatra idiotom jer ne podliježe pohlepi za novcem, vlasti i seksom. I današnje će društvo one koji ne gomilaju novac, ne čeznu za vlasti i ne idu za požudom smatrati ludima. No, Bog to vidi drukčije. Kršćani su pozvani suobličiti se Kristu. Ljubav prema vlasti, na primjer, Europi je kroz povijest donijela veliku štetu. Ni crkve nisu isključene. Kao kršćani trebamo bježati od ljubavi prema vlasti, a čeznuti za moći ljubavi.

Kao tijelo Kristovo na zemlji moramo pokazati što jesmo kroz ono što činimo. Isus još uvijek zahtjeva ljubav i moli za jedinstvo kršćana. Ljudi su tako teški (i drugi misle da sam ja jako težak). Ali ne možemo se izvući od tog zadatka. Moramo živjeti ono što vjerujemo: Isus je Spasitelj svijeta. Svojom smrću na križu Isus je unišio sve prepreke. Lako je to reći, ali mi smo pozvani to pokazati i živjeti kroz istinsko zajedništvo.

SBC u RH punopravna članica EBM-a

Od 14.-17. travnja 2005. godine u Emmenu u Nizozemskoj održana je godišnja skupština Europske baptističke misije (EBM). Na toj je skupštini Savez baptističkih crkava u RH, kojeg je predstavljao predsjednik Toma Magda, primljen u punopravno članstvo te Misije.

IBA

Novi potpredsjednik EBF-a iz Hrvatske

U Pragu je od 22. do 25. rujna 2005. održana Skupština Europske baptističke federacije (EBF). Uslijedila je nakon proslave stote godišnjice Svjetskog saveza baptista (BWA) koja je ljetos održana u Birminghamu (Velika Britanija). Na skupštini u Pragu bio je prisutan i Denton Lotz, glavni tajnik BWA, koji je u svom obraćanju sudionicima skupa istaknuo da su baptisti poznati po svojoj misijskoj gorljivosti. Broje preko sto milijuna vjernika. Baptističke crkve brzo rastu u Africi, Aziji i Latinskoj Americi.

Skupština je usvojila rezoluciju o svjetskom siromaštvu u kojoj se poziva na konkretnе oblike djelovanja kao bi se sve dublji ponor između bogatih i siromašnih smanjio i unijela pravednost u međusobne odnose. Kao rezultat EBF-ove konferencije o trgovini ljudima, održane proljetos u Budimpešti, Skupština je obavijestena o koracima koji se podu-

zimaju kako bi se izgradila mreža pomoći u borbi protiv suvremenog robovlasništva.

Za Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj (SBC) ova je godišnja skupština važna i potome što je predsjednik SBC-a Toma Magda izabran za potpredsjednika Europske baptističke federacije. U skladu sa statutom EBF-a, za dvije godine p. Magda će zamijeniti sadašnjeg predsjednika Helari Puu iz Estonije i postati predsjednik EBF-a. Izbor pastora Magde veliko je priznanje hrvatskim baptistima kao i mogućnost da se i na ovaj način služi Gospodinu u velikoj europskoj obitelji baptističkih crkava.

Duhovna ravnoteža

Roy Searle je u svom predavanju ukazao na elemente duhovnosti koji bi u jednakoj mjeri trebali biti prisutni u životu pojedinca ili zajednice da bi njihova duhovnost mogla biti zaokružena. Prevelik naglasak na jednom, a zapostavljanje drugog elementa duhovnosti sprečava napredak i rast.

1. Kontemplacija s naglaskom na traženju Boga. Srž naše vjere je odnos s Bogom. Kad jednom stanemo pred Božji sud, nećemo se moći braniti riječima: »Mi smo radili ovo i ono«. Ono što će tamo vrijediti je poznajemo li Boga i poznaje li on nas.

Kontemplativna duhovnost naglašava pozornost, slušanje Boga te poziva na potpunu posvećenost Bogu, na prilagodavanje našeg života tako da ga možemo slušati.

Kontemplacijska duhovnost nas poziva da ljubimo Boga duhom.

2. Svetost. Bog je svet i poziva na svetost. Novozavjetna riječ »arete« doslovno znači odgovorni život. Što god radili ili s kime bili pozvani živjeti, moramo to činiti ispravno. Svetost se tiče srca, ne samo pravila. Crkveni pisac Irinej rekao je da je svetost slava Božja u potpunosti živa u čovjeku.

3. Karizmatska tradicija. Ova tradicija naglašava i računa sa silom Božjom koja silazi na nas i čini nas Kristovim svjedocima. Ona potiče službu u sili Božjoj, a ne u ljudskoj snazi. Naš život postaje plodonosniji kad računamo s Božjom silom.

Onaj koji očekuje od nas velike stvari i čini u nama velike stvari po svom Du-

hu. Karizmatska duhovnost naglašava darove koje imamo od Boga i presvjeđenje o tome da mu pripadamo.

4. Društvena pravda. "Trebamo ljubiti ... i svog bližnjega kao samoga sebe." Nisu to tri zapovijedi. Voljeti Boga, sebe i bližnjega. U ovoj tradiciji naglasak je na socijalnom miru, milosti i cjelovitosti (shalom). Ona naglašava pravdu na društvenom, vjerskom ili bilo kojem drugom planu. Pravda i pravednost su povezane. Božja ljubav se mora očitovati u svim našim odnosima prema Božjem stvorenju, u onome kako se odnosimo prema ljudima, ali i životinjama i prirodi. Kršćanstvo treba imati duboke pozitivne društvene posljedice.

5. Evandeoska tradicija stavlja naglasak na propovijedanje Riječi. Središte je te tradicije autoritet pisma: pisana i govorena Riječ. Usredotočena je na naveštaj Božje riječi i na život u u skladu s tom Riječi. Naša misija je odgovoriti na potrebu ljudi kako bi vidjeli, čuli i odgovorili na Radosnu vijest.

6. Inkarnacijska tradicija se usredotočuje na Riječ koja je tijelom postala i nastanila se među nama. Isus se utjelovio. On je Božja prisutnost u ovome svijetu. Kao što kaže psalmist: Zemlja je Gospodnja, sve je njegovo. Ova duhovnost ne poznaje podjele između svetoga i svjetovnoga. Poznavanje Gospodina mora se vidjeti u svakodnevici i u svemu: našoj obitelji, susjedima. Ta duhovnost znači uključivanje u društvo, pokret izvan ograda crkava i potragu za ljudima.

Sporazum HRT-a s vjerskim zajednicama

ZAGREB - Hrvatska radiotelevizija (HRT) i predstavnici osam vjerskih zajednica potpisali su u petak sporazum kojim se regulira zastupljenost tih zajednica u programu javnog radija i televizije.

Sporazum su potpisali predstavnici Srpske pravoslavne crkve, Mešihata Islamske zajednice, Evangeličke crkve, Reformirane kršćanske kalvinske crkve, Kršćanske adventističke crkve i Saveza baptističkih crkava, dok je Židovska općina izrazila suglasnost sa sporazumom, ali će ga potpisati naknadno.

Glavni ravnatelj HRT-a Mirko Galić izrazio je zadovoljstvo sporazumom jer smatra da on pridonosi izdizanju hrvatskoga društva na razinu razvijenih europskih društava, što se ogleda kroz

odnos prema manjinama i pluralnošću na jednom tako osjetljivom području kao što su vjerska pitanja. Galić je podsjetio da je HRT dosad imao sporazum samo s Katoličkom crkvom, te je izrazio zadovoljstvo što su uvjete za to sada ispunile i ostale vjerske zajednice.

Koordinator radne skupine vjerskih zajednica za izradu sporazuma, glavni tajnik Saveza baptističkih crkava Željko Mraz naglasio je da očekuje da će svaka od zajednica-potpisnica obogatiti hrvatsko društvo i doprinosom njegovoj pluralnosti i promocijom vrijednosti za koje se zalažu. Dodao je i to da su vjerske zajednice, surađujući na izradi sporazuma, još jednom pokazale kako mogu zajednički djelovati i za svoje dobro i za dobro cijelog kupa države.

Davor Maček (preuzeto iz Vjesnika, 26. srpnja 2005.)

Pakrac - Cumbernauld

Uvremenu poslije rata nekoliko škotskih zajednica odlučilo je pomagati neke zajednice u Hrvatskoj. Tako je počelo! U studenom 2002. godine po prvi puta u Pakrac je došao i pastor crkve koja je bila zainteresirana za jedno dublje zajedništvo. Od te godine pa do danas svake godine imali smo prilike ugostiti braću koja su kampionima dolazili i pomagali našoj crkvi i s humanitarnom pomoći. Naravno, i pastor Brian i ja smo čeznuli da naše zajednice mnogo više povežemo u zajedništvu.

Prije dvije godine pastor Brian je dvije večeri kod nas imao seminar iz povijesti baptizma. (Brian ima doktorat iz povijesti crkve!) Susret u Rapcu bila je prilika gdje su se našle vodeće sestre iz naše dvije zajednice. Prošle smo godine povezali dvije osnovne škole iz Cumbernaulda u Škotskoj sa školama u Pakracu i Lipiku. Naše molitvene grupe i nedjeljni sastanci redovito uključuju molitve za našu braću i sestre u Škotskoj, a znamo isto tako da oni mole za nas. Redovito prikupljamo nove molitvene potrebe i mislimo jedni na druge.

Sve to ove je godine bilo produbljeno kroz naš posjet zajednici u Škotskoj. Ne samo da je zajednica u Cumbernauldu platila sve troškove puta i boravka na Kongresu baptista u Birminghamu već je, kao i mnoge druge crkve, otvorila još i vrata za tјedan dana zajedništva s njima. Susret s

braćom i sestrama bio je više nego samo posebno iskušto. Ja osobno, Ivana i Joel doživjeli smo pravu ljubav iskazanu u mnogo čemu. Bio je to radni posjet, vrlo naporan ali blagoslovjen za nas uz nezaboravna iskustva. Propovijedi, novinari, prezentacije i govor o crkvi, gradu, posjeti obiteljima ... sve je to ispunilo svaki dan tako da smo svi troje već bili dosta iscrpljeni. Ali uživali smo u isto vrijeme! Što se tiče partnerstva s našom zajednicom, susret s njima još više je zapalio naša srca za ulaganjem u to zajedništvo i poticanjem naših članova na promišljanja i molitvu za našu braću i sestre, njihov rad i misiju, bolesne te za razne projekte ...

Odlazeći tamo sa sobom smo nosili torbu punu darova za djecu u nedjeljnoj školi. To je bio dar koji su naša djeca poslala od jednogodišnjeg prikupljanja milodara na vjerouaučnoj nastavi. Htjeli smo našu djecu uključiti u dijeljenje s drugima. Ni sami nismo znali kako će to obradovati ne samo djecu već i članove crkve. Mi ne možemo puno financijski pomagati njima, ali možemo koliko hoćemo!

Naučio sam mnoga stvari, ali jednu želim istaknuti. Škotska je predivna, a braća i sestre su vrlo jednostavni i skromni, štedljivi i spremni žrtvovati, za razliku od nas u Hrvatskoj.

Naše dvije zajednice po članstvu su jako slične, po veličini gradova isto tako. Njihova crkva nalazi se u najsiromašnijoj četvrti grada s najnižim stupnjem obrazovanja, ali ta crkva mnogo žrtvuje! To se pokazalo i ovaj puta kao veliki blagoslov svima nama! Bog je obje zajednice blagoslovio kroz ovaj posjet. Radujemo se susretu s pastorem i još ponekima koji ove zime dolaze k nama u posjet!

Osijek - Worcester

Prije sedam godina, osječka baptistička crkva povezala se s Baptističkom crkvom Red Hill u Worcesteru, Engleska. Partnerstvo se od tada razvijalo i jačalo kroz međusobne posjete, redovito dopisivanje i molitve. Mnogo smo naučili jedni o drugima što nam je otvorilo oči da prepoznamo Božju kreativnost u šarenilu različitosti naših kultura, posebno kroz posjećivanja. To nas je obogatilo određenim poštivanjem i tolerancijom prema onome što je drugačije, drugačijoj zemlji i narodu. Posebnost našeg partnerstva je u tome što su se pojedinci iz naših crkava povezali na osobniji način, postali su ne samo kilometrima udaljena braća i sestre koji često mole jedni za druge već i iskreni prijatelji.

S naše strane mogu reći da nam je naša partnerska crkva izuzetan primjer strastvenog i učinkovitog širenja Radosne vijesti. Takav primjer nas potiče na veću predanost

Božjem djelu i daje nam ideje kako da to činimo u našem kontekstu.

Posebno smo zahvalni što smo ove godine mogli provesti desetak dana s članovima naše partnerske crkve u Worcesteru. Svrha našeg posjeta je bila dvostruka: sudjelovanje na Svjetskom kongresu baptista u Birminghamu i druženje s članovima naše partnerske crkve u Worcesteru. Na putovanje u Englesku krenulo je pet mlađih Osječana (i jedna "usvojena" Zagrepčanka) spremnih za istraživanje te lijepе zemlje, upoznavanje novih ljudi i potpuno novo iskustvo slavljenja u zajedništvu s dvanaest do trinaest tisuća baptista skupljenih na istom mjestu kao jedno Tijelo u Gospodinu. Za vrijeme i nakon kongresa bili smo smješteni kod članova naše partnerske crkve. Imali smo priliku bolje se upoznati s njima, vidjeti kako i gdje žive. Osim opuštenog svakodnevnog druženja s nekim članovima, poseban dojam na

mene ostavila je posjeta jednoj sestri koja je najstariji član crkve. Ona je smještena u domu za starije osobe. Proveli smo s njom sat vremena. Gotovo slijepa starica bila je sretna što je netko uz nju i što sa zanimanjem sluša priče iz njenog života. Radosni smo što smo mogli nešto konkretno učiniti i blagosloviti jednog člana crkve našom blizinom i slušanjem, a toj nemocnoj sestri je to itekako potrebno. Također, crkva je organizirala posebno bogoslužje u tjednu da bi nas više ljudi moglo upoznati. Nakon što smo se predstavili, rekli čime se bavimo i što radimo u našoj crkvi, otpjevali smo nekoliko pjesama na hrvatskom. Slijedila su pitanja o novostima u našoj crkvi i molitvenim potrebama, a nakon toga su braća i sestre molili za našu zajednicu, grad Osijek i cijelu Hrvatsku. Njihov interes za nas, osmijeh, bratska briga i molitve dotakli su duboko naša srca i ohrabrili nas.

Ovom posjetom produbili smo odnose i ojačali smo vezu između naših crkava. Zahvalni smo Bogu za divna iskustva na Svjetskom kongresu baptista i ohrabrenje koje smo doživjeli u zajedništvu s članovima naše partnerske crkve u Worcesteru!

Meni se jako svidjelo u Engleskoj. Naši su domaćini bili jako ljubazni i pomogli su nam kako god su mogli. Program je bio raznolik i zanimljiv jer je bio namijenjen svim dobima. Ja osobno mislim, odnosno znam, da sam mnogo toga naučio, a i duhovno malo više sazrio.

Paul, Osijek

Zanimljivo je bilo naći se s petnaest tisuća istomišljenika. Program je bio kvalitetan i ohrabrujući. I stvarno smo uživali u ljepotama Engleske.

Violeta, Ladićirevci

Iz Engleske sam, osim odlične glazbe na slavljenjima i nekoliko fenomenalnih propovijedi, ponijela i činjenicu da naš Gospodin oplipljivo djeluje kroz svoj narod. Ta činjenica živo se očitovala u mojoj braći po Kristu, stanovnicima gradića Tamworth u kojem smo bili smješteni za vrijeme konferencije. Naša domaćica, baka Brenda, kako smo je Vesna i ja od dragosti zvale, učinila je sve da se osjećamo kao njene prave unuke. Baš kao i pastor Keith i njegova žena Chris, zbog kojih smo tih dana gotovo posve smetnuli s uma podatak da smo tisućama kilometara udaljeni od svojih domova. Neprocjenjivo iskustvo. Hvala Gospodinu na tom blagoslovu!

Nikolina, Zagreb

Kongres baptista bio je i ostat će jedno nezaboravno iskustvo koje će me skroz držati u spoznaji da ono što ljudsko oko nije vidjelo niti srce nije osjetilo, to je Gospodin pripravio onima koji ga ljube. Već ovdje na zemlji, bez obzira gdje došli, ako sretнемo braću i sestre, osjećamo se kao kod kuće. Tako je bilo upravo tamo, nisam većinu poznavao, ali sam ipak u srcu znao da smo poznati jedni drugima jer nas je sam Gospodin sjedinio u veliku obitelj, Crkvu, Tijelo njegovo. Pa koliko god bilo različitih kultura, naroda, jezika i rasa, ipak oni koji vjeruju Krista u ustima imaju novu pjesmu! Slave Onoga koji ih je spasio.

Zajednička proslavljanja Boga, uživanje u proučavanjima Biblije, narodne nošnje i lica koja vjerojatno na zemlji nikada više nećemo vidjeti samo su dio onoga na čemu sam zahvalan Bogu. Naši domaćini kod kojih smo bili smješteni prihvatali su nas kao svoju djecu!

Timotej, Pakrac

SVJETSKI KONGRES BAPTISTA

Birmingham, UK, 27. – 31. srpnja 2005.

Usprkos nedavnim terorističkim napadima i aktualnim prijetnjama koje su potresale Englesku tih dana, u Birminghamu je održan Svjetski kongres baptista. Štoviše, Birmingham je pohodilo više od 12 000 baptista iz 114 različitih zemalja kako bi ujedinjeni pred Gospodinom poručili svijetu u koga polažu svoje pouzdanje. Ovakva okupljanja održavaju se već punih 100 godina u razmaku od 5 godina, a prvi kongres je održan 1905. godine upravo u Engleskoj, u Londonu.

Na svečanosti otvaranja, dok je trajao veličanstveni mimohod zastava svih zemalja zastupljenih na kongresu, predstavnici

tih zemalja su svatko na svom jeziku izrekli temu kongresa – Isus Krist živa voda. Ta 'živa voda' bila je inspiracija za propovijedi, proslavljanje, dramu, video prezentacije. O promjeni i nadahnucu koje je ta 'živa voda' donijela u njihove živote i njihovo poslanje govorili su različiti ljudi sa svih kontinenata. Tijekom dana vjernici su se okupljali na biblijskim proučavanjima, mogli su sudjelovati na različitim seminarima, radionicama i panel-diskusijama ili uživati uz glazbenike iz cijelog svijeta koji su se izmjenjivali na pozornici na otvorenom. Sudionici su mogli posjetiti izložbu na kojoj su se predstavile različite misijske organizacije

Crtice s kongresa BWA

Birmingham, srpanj 2005.

Što se moglo čuti, zapaziti, naučiti...

O razlogu za optimizam

Svjetski savez baptista je od početnih 7,5 milijuna baptista 1905. narastao na 110 milijuna (šire baptističke zajednice) u 2005. godini.

O dobroj ljetnoj destinaciji za 2010. godinu

U baptističkim se kuloarima Kongres BWA naziva »Holiday club«. Naša misao uz to: Bilo bi korisno kad bi se i hrvatski baptisti dali izazvati da svoj godišnji odmor iskoriste za druženje na Kongresu BWA. To je nezaboravan dogadjaj pun duhovnih iskustava. Izvanredno poticajan za iskorak od sebe prema drugima. Snažnog terapeutskog djelovanja protiv samosužljenja i umora. I – kongres će se 2010. godine održati na Hawaiima! Definitivno dobra ljetna destinacija.

O baptističkim dobrim i lošim stranama

Baptistička najbolja strana je naglasak na neovisnosti: to je ujedno i baptistička najgora strana.

O tome što nas čuva

Partnerstvo u molitvi i priateljstvo su stvari koje nas najbolje čuvaju na pravom putu. Zajedništvo nam pomaže da ne izgubimo perspektivu. Kad smo sami, lako se zavrtimo oko detalja svog malog života i postajemo frustrirani.

Što je VDP ili VNO*

Gotovo svaka crkva ih ima – to su na engl. »very demanding (ili autentičnije) draining people«. Dakle ljudi koji su jako »zahtjevni« tj. »koji izvlače život« pastorima. Dobro pitanje: Jesam li konstruktivna osoba ili VDP koja poput crne rupe guta svačiju energiju?

*Hrv.: Vrlo Naporna Osoba

Gdje je Kraljevstvo Božje?

Onde gdje je Isus Kralj. Jednostavno, ali često zaboravljeno, posebno od crkvenog vodstva koje se zanese vlastitom bitnošću.

i porazgovarati s njihovim predstavnicima; uroniti među štandove s knjigama i CD-ima ili se jednostavno prepustiti gibanjima u tom 'globalnom selu' u kojem su se zatekli. Na kongresu je bio organiziran poseban program za djecu različite dobi te program za mlade. Službeni jezik je bio engleski, a za sve kojima je to bilo potrebno osiguran je prijevod. Sva ta različitost u jezicima, u boji kože, u odjeći, u pozadini iz koje su sudionici kongresa dolazili nestajala je kada je 12 000 ujedinjeno zapjevalo na slavu Gospodinu. Svaka večer je bila posebna jer su glazbeni dio programa predvodili glazbenici s različitih kontinenta, a govornici su

se izmjenjivali iz večeri u večer – Billy Kim (Koreja), Myra Blyth (Engleska), Solomon Ishola (Nigerija), Rick Warren (SAD), Jimmy Carter (SAD), Fausto De Vasconcelas (Brazil).

Tijekom kongresa na prigodnoj je svečanosti u službu uveden novi predsjednik Svjetskog saveza baptista (BWA). Sljedećih pet godina ovu će odgovornu službu obnemati David Coffey iz Velike Britanije.

Hrvatska je ove godine na kongresu imala 20 predstavnika i to uglavnom mlađih ljudi iz Zagreba, Osijeka, Rijeke, Šibenika, Čakovca i Pakraca.

IBA

Razlog za prvo umorstvo

Način slavljenja Boga! Kain nije mogao podnijeti Abelov način štovanja.

O egocentričnom vodstvu

Većina ljudi ne posjeduje duhovnu zrelost da bi se znala nositi s vlašću.

O opasnosti od nepraštanja

Nepraštanje je kao kad netko popije otrov, a očekuje da onaj drugi od toga umre.

Jimmy Carter, bivši predsjednik SAD-a i nobelovac

O podjelama

Podjele su poput rak-stanica koje odvraćaju našu pozornost s bitnih zadataka i tako rastu da nas unište. Da su kršćani u prva tri stoljeća bili tako nejedinstveni, kršćanstvo ne bi od 3000 naraslo na 30 milijuna. Tek u razgovoru jednih s drugima dobivamo jasnoću u vezi onog što je važno.

Za mene je kongres bio neodjeljiv od majčinstva i svakodnevice, barem što se tiče brige o djetetu. Naš dvogodišnji sin Joel i ja bili smo na seminaru o odgajanju djece i obiteljskim odnosima. To je naravno bio seminar koji je podrazumijevao da ćemo mi roditelji u isto vrijeme slušati i paziti na djecu, a ja sam s mojim Joelom uspjela čuti neke korisne savjete iz edukacije.

Osim seminara bili smo i na radio-nicama za djecu gdje sam puno toga naučila što ću moći primijeniti i u našoj crkvi. Joel i ja smo se upoznali i igrali s puno djece. To je i bio njegov prvi susret s crnom djecom. Joel je tu uživao! Učili smo pjesmu Naš BOG je velik BOG (koju i sad pjevamo svaki dan).

Uz sve to smo presvlačili pelene po hodnicima, tražili tatu, hranili guske, jeli na mostu, spavalii uz glasne pjesme (Joel je spavao), igrali se po raznoraznim podovima, naslikavali se s mnogima ... Joel je sve super podnosio!

Uvečer smo bili na zajedničkim bogoslužjima gdje je Joel uživao i najčešće ostao budan do kraja. Tu smo mogli svih zajedno uživati.

Zahvalna sam našem Bogu za mnoge blagoslove kojima me obasipao tamo u Birminghamu. Zahvalna sam što smo imali mogućnost da je i Joel mogao ići s nama. Vjerujem Bogu i molim se da i Joel može upoznati Isusa kao Spasitelja, da i on može biti dio velike Božje obitelji ... puno veće nego što smo se skupili u Engleskoj.

Ivana, Pakrac

Ekipa je bila super. Kongres je stvarno bio dobro organiziran i stvarno smo mogli uživati u dobro pripremljenim propovijedima i slavljenjima.

Mirta, Osijek

Bilo je nezaboravno i neponovljivo. Iako mi se fakat nije dalo ići u Englesku vratiла sam se puna dojmova i uspomena. Necu zaboraviti kako sam imala mišljenje o Englezima kao hladnim ljudima, a ispalila totalna kontra! Toliko ljudi iz čitavog svijeta, sadržaja, govornika, glazbe, kulture, mlađih, starijih, jednom riječu super!!!!!! Tražimo sponzore za 2010. za kongres na Hawaiima

Sara, Rijeka

S ovim putovanjem sam obogaćen u više kategorija - duhovno, kulturno, društveno... Tema događaja i neka predavanja ostavili su dubok trag u mom odnosu s Bogom, mojim razmišljanjima i shvaćanjima nekih stvari. Tema događaja 'ISUS KRIST ŽIVA VODA' zvuči kao bačena rukavica današnjem 'new age' načinu razmišljanja i izazov kršćanskoj uspavanosti. Na prvi pogled - ništa novo, ali u dubini snažna poruka kojom nas Krist poziva na živ i snažan odnos s Njim u našoj svakodnevničici, poruka kojom nam želi posvjestiti koliko obilja nam pruža u svojoj blizini. Bio je poseban osjećaj sudjelovati u slavljenjima kojeg su vodile razne grupe, od kojih bi izdvojio crnačku i meksičku. Samo se može doživjeti osjećaj kada je crnačka grupa na poseban način podigla trinaest tisuća ljudi. I jasno, gostoprимstvo domaćina i dobro društvo je doprinijelo cjelokupnom dojmu.

Damir, Vodice

Bilo je vrlo zanimljivo i neobično iskuštevko koje ne možemo doživjeti ako ne prisustvujemo takvom dogadaju. Niti kiša nije mogla pokvariti naše raspoloženje i lijepo druženje koje smo imali u Engleskoj. Organizacija je bila na visokom nivou i govornici su bili vrlo zanimljivi.

Tomislav, Osijek

Svidio mi se način na koji je konferencija organizirana; sadržaji su bili raznoliki, a uz to se program održavao paralelno u više dvorana, tako da smo mogli izabrati kojeg propovjednika želimo slušati ili na koju radionicu želimoći. Bilo je uzbudljivo čuti kršćanske bendove, zborove, čak i operne soliste iz raznih krajeva svijeta i iskusiti tako Božju veličanstvenost u stvaranju toliko različitih naroda, a opet povezanih u skladnu cjelinu njegovim Duhom. Navečer bi se svi sakupili u ogromnom dvoranu i zajedno slavili našeg Stvoritelja...

Također mi je bilo interesantno i ohrabrujuće osvjeđočiti se kako evanđelje napreduje u drugim krajevima svijeta u video prilozima. Osvježavajuće je bilo vidjeti kako se Bog slavi plesom i glumom... Drago mi je da je ostavljena i prostorija tišine u kojoj se u svakom trenutku moglo doći nesmetano moliti.

Sve u svemu bilo je to korisno iskuštevko, te kako Gospodin sve okreće na dobro, čak i stvari koje su na mene ostavile negativan dojam, proširile su mi vidike i ukazale na potrebu za molitvom.

Vesna, Zagreb

Vidjeti novim očima – nova globalna tema baptističkih žena

UBirminghamu, Velika Britanija, od 23. do 26.7.2005 održala se Konferencija za voditeljice ženskog rada pri Svjetskom savezu baptista (BWA Women's Department). Ovakva se konferencija uobičajeno organizira pred Kongres BWA, a ujedno se u sklopu nje održava i izborna skupština Ženske organizacije pri BWA. I ove je godine poslovni dio sastanka bio posvećen izvještajima o radu ureda kao i kontinentalnih ženskih saveza. Oko sedamsto pedeset izaslanica iz cijelog svijeta aklamacijom je potvrdilo i novu predsjednicu Dorothy Selebano, sociologinju iz Soweta u Južnoafričkoj Republici.

Predavanja i radne grupe kretala su se oko tema ženskog identiteta te oko promjena koje se globalno događaju u obitelji. Među predavačima bile su Dorothy Selebano iz Južnoafričke Republike, Atola Subong, novinarka iz Indije, Thelma Chamber-Young, teologinja iz SAD-a, Amparo de Medina, psihologinja iz Kolumbije, Lois Mitchell, sociologinja iz Kanade, Clover Jarrett, pedagoginja s Jamaike te iz Hrvatske teologinja Ksenija Magda. Program je zaokružen šarenim predstavljanjem kontinentalnih saveza i njihovih projekta. Velik dio vremena žene su uložile u proslavljanje Boga na vrlo simpatičan i neusiljeno internacionalan način uz pomoć kantautorice Beverly Foster iz Kanade i njezinog tima. Ovaj izuzetno uspio sastanak je kao uvijek bio izvanredna prigoda za razgovor i razmišljanje van uobičajenih okvira. Potaknuo je prisutne prije svega da obnove svoje predanje Svjetskom danu molitve (koji se održava i ove godine i to 7.11.) bez čijih prihoda mnogi projekti u finansijski manje privilegiranim zemljama ne bi bili mogući. No prije svega potaknuo nas je da molimo za sestre i njihovu službu svijetu. Europa je dobila novog kontinentalnog partnera za sljedećih pet godina – zemlje jugoistočnog Pacifika.

O tome što je poruka evanđelja

Najveći problem u poslanici Galaćanima: Kad su vode počeli uvoditi dodatne uvjete – uz Krista. **Što je dakle poruka evanđelja?** Ništa drugo doli Isus Krist Razapeti.

Iz nekog čudnog razloga mislimo da Krist nije dovoljan nego da ga nužno moramo nadopuniti svojim tumačenjima Biblije.

O vjerovanjima

Baptisti nemaju potrebe za vjerovanjima. Biblija je njihovo vjerovanje.

O službi žena u crkvi

Za razliku od kulture u kojoj služi, Isus ne diskriminira žene. Naprotiv, gdje god ima prilike, on ih diže.

Preživjeti Jurski park

Seminar o kulturi i evangelizaciji, Split 5.-6. 9. 2005.

UBaptističkoj crkvi Split od 5. do 6.9. održan je seminar na temu »Preživjeti Jurski park« ili kako staru vjeru ponuditi suvremenom čovjeku? Gošća govornica bila je zapažena teologinja i profesorica na London School of Theology Anna Robbins.

Petnaestak vjernika razmišljalo je o tome što je to kultura te kako izgleda i kamo se kreće globalna kultura od koje ni Hrvatska nije poštedena.

Što je kultura i kako je značajna za naše svjedočenje?

Kultura je čudesan sklop ljudskih vrijednosti, pravila, umotvorina i ponašanja i teško ju je definirati jer se stvari preklapaju i međusobno utječu jedne na druge. Kultura je sofisticiran sustav unutar kojega živimo i radimo, a čiji utjecaj često ne vidimo. U biti, to je najopasnije stanje, kad smo toliko urojeni u kulturu da ne prepoznajemo njezine učinke na razmišljanje i ponašanje. Tek neki drastični doživljaj – ili jednostavno odlazak u drugu kulturu – pokazuje nam da stvari ne moraju biti onakve kakve smo uzimali zdravo za gotovo.

Za crkvu je posebno važno svjesno doživljavati i procjenjivati svoju kulturu. Ona to i može ako dozvoljava da Krist bude njen »drastični doživljaj« koji će uvijek iznova izazvati vrijednosti koje nosi kultura. Kultura ne smije progutati Krista – kao što je to u povijesti često bilo u situacijama državne crkve. Ali Krist ne smije biti ni sasvim odvojen od kulture kako se to često vidi u getoiziranom kršćanstvu, npr. u prošlom komunističkom sustavu. U tom slučaju ljudi ga ne mogu doživjeti i razumjeti. Krist uvijek mora biti onaj koji kroz kršćane utječe na kulturu i ukazuje na njezine nedostatke.

Prvu smo večer probali vidjeti koje su neke od vrijednosti što su utkane u temelje naše (u ovom slučaju dalmatinske)

kulture. Vrijednosti se najlakše prepoznaju u bajkama/pričama/mitovima koje se prenose s koljena na koljeno i koje svi u određenoj kulturi znaju. Npr. priča o Robinu Hoodu vrlo je popularna priča u Engleskoj i svako je dijete vrlo rano nauči. Radi se o razbojniku koji krade od bogatih da bi dao siromašnima. Očito je pravednost vrlo bitna u engleskoj kulturi. Ako se provjere drugi elementi kulture (kao na primjer zakoni i načini ponašanja) vidi se da se ta vrijednost i ovdje provlači. Npr. Englezi vrlo paze da su jednake mogućnosti za svakoga garantirane zakonom, a i stajanje u redu važan je dio engleske kulture jer pravedno je da onaj tko prvi dove prvi može ući u autobus.

Zajedno smo razmišljali o vrijednostima koje se kriju iza naših priča i ponašanja i naših društvenih sustava te kako bi oni mogli pomoći u svjedočanstvu za Krista.

Koliko nam je potrebno?

Druga je večer bila posvećena postmodernom društvu i globalnoj kulturi kakva je uzeala maha i u Hrvatskoj. To je kultura u kojoj se svijet pojedinca drastično smanjio: ljudi prije generaciju dvije nisu napuštali svoje rodno mjesto cijelog života. Danas u samo jednom danu čovjek može stići na drugi kraj svijeta (i to čini). Neobično je, ali istinito da je u tom malom svijetu čovjek, iako poznaje tolik broj ljudi i s njima lako i brzo komunicira, postao usamljeniji nego ikad. Sredstva elektronike, mas medija i prometa otvorila su mu svijet, ali su mu dalekim učinila najbližeg susjeda.

Najproblematičnije obilježje postmodernog društva je konzumizam. Čovjek je zbog svoje sposobnosti da konzumira postao glavno središte svega što se događa. Sve se prilagođava njemu i njegovim potrebama. Opkoljeni smo stvarima koje obavezno trebamo imati. Svaki dan imamo nove i bolje

proizvode, pa su oni od jučer zastarjeli. Cijela vojska ljudi bavi se reklamom kako bismo znali što trebamo imati. Odlazak u trgovinu je postala obiteljska nedjeljna razbibriga. S druge strane nevjerojatna ponuda učinila je ljude apatičnima i frustriranim – već i najjednostavnija odluka, npr. izabrati putar, postaje stvar od 10 minuta jer treba izabratи najbolji među 40 vrsta. S druge strane, mnoge je globalna kultura zarobila u dugove jer ne mogu platiti sve što im se nudi kao nužno.

Usput konzumizam proizvodi hrpu otpada (jer se ništa više ne proizvodi da traje nego da se baci) i munjevito uništava okoliš. Ekonomiju usmjerenu na zaradu pod svaku cijenu kao globalnu nitko ne nadzire i ona živi po vlastitim principima bez kontrole: ljudi u siromašnim zemljama velike su kompanije svele na status robova. Bogati zapadnjaci kupuju sve što vrijedi u siromašnim zemljama pa tako resurse zemlje čine nedostiznim za lokalni puk.

Kršćani moraju naučiti vidjeti kamo vodi takav način života i početi živjeti proaktivno prema načelima kraljevstva Božjeg. To se, prije svega, tiče osobnog svakodnevnog života, ali i njihovog socijalnog angažmana za druge. Npr. kršćani u Engleskoj otpočeli su borbu za »poštenu trgovinu« po kojoj se odlučuju za skupljiti proizvod čiji proizvodač jamči poštene cijene dobavljačima iz trećeg svijeta. Mnoge su se crkve i pojedinci uključili u akciju »Učinimo siromaštvo povješću« i sustavno poticju svoju vladu da otpusti dugove zaduženim zemljama Trećeg svijeta. Za apatične, izgubljene i usamljene konzumente nema bolje evangelizacije od života koji jedan kršćanin živi prema drukčijim pravilima, neovisan o zahtjevima imanja, spremjan na žrtvu i ljubav prema bližnjemu.

SEMINARI

... su bili na programu u subotu, 12. studenoga, a ponavljali su se u dva različita termina tako da su svi zainteresirani mogli izabrati dva seminara.

Biblijski postupak promjene (Todd Dick)

Spašeni smo sa svrhom: kako bismo živjeli na čast i slavu našega Gospodina Isusa Krista. Međutim, ispunjavanje toga cilja u praksi – u našem svakodnevnom životu – nije tako lako kako zvuči. Kako se vjernik mijenja? Ovaj će nas seminar suočiti s načelima koja nalazimo u Božjoj riječi, koja je sposobna promijeniti način na koji živimo.

Kolaps prirode (Andrija Lesar)

»I vidje Bog sve što je učinio i bijaše veoma dobro« Svaki dan u Svijetu umre oko 30000 ljudi od posljedica konzumacije zagadene vode, u vječitoj gladi živi oko 850 milijuna ljudi, godišnje se uništi oko 14,8 milijuna hektara šuma kao posljedica ljudskog djelovanja, oko 23 % ljudi na svijetu živi s mjesечnim primanjima manjim od 30 američkih dolara mjesечно.

Reformacija 16. stoljeća u Hrvatskoj (Gene Whiting)

Pet glavnih temelja poruke reformatora toga vremena; zemljopisni doseg te poruke; posebni promicatelji poruke; kulturni doprinosi i postignuća; ban Nikola IV. Zrinski. Predavač će koristiti folije i stare knjige iz 16. stoljeća te odgovarati na pitanja sudionika iz područja reformacije u Hrvatskoj

RJEČ, DUH, DJELA... (Boris Peterlin)

3 struje u kršćanstvu danas: Riječ i Duh nam idu, ali što je s djelima?

Vjerovanje u svetost života, zalaganje za obitelj i opće dobro, zastupanje prava na život svakog čovjeka, opredjeljenje za siromašne, zaštita dostojanstva rada, prihvatanje brata/sestre čovjeka, poštivanje Stvoritelja u stvorenom – načela su koja krasno zvuče. Izvedena su iz Evandelja. Razgovorajmo o njihovoj provedivosti!

Rješavanje sukoba u braku (Sandra i Davor Kukec)

Sukobi su neizbjegni, ali kako se postaviti prema njima?

Potiskivati ih, ignorirati, ili naučiti rješavati ih na ispravan način?

Dodite i kroz zabavne primjere naučite što izaziva sukobe, što znači oprostiti, te kako možemo obnoviti odnose koji su bili narušeni sukobom/ima.

Godišnji susret

UPastoralnom centru u Čakovcu od 11. do 13. studenoga održan je redoviti godišnji susret baptista Hrvatske. U tijeku trodnevnog druženja okupljeni su vjernici, pristigli iz svih krajeva Hrvatske, na bogoslužjima i seminarima promišljali o temi susreta "Obnova u tijeku", a usporedno su se priređivali i programi prilagođeni djeci i mladima.

MLADI

UNDER RECONSTRUCTION

... bio je to mladima prilagođen naziv glavne teme Susreta baptista Hrvatske oko koje su se okupljali od petka do subote navečer.

Tri su glavna govornika na bogoslužjima istaknula potrebu za obnovom pojedinca, kao i cijele Crkve. Pastor zagrebačke Baptističke crkve Peter MacKenzie je na temelju teksta Rimljanima 12.2 istaknuo kako obnova nema bez žrtve te kako žrtvovati se, na tragu primjera Isusa i njegovih apostola, znači staviti se u potpunosti Bogu na raspolaganje. Skupu su nazocili i gosti iz SAD-a, a pastor William Shiell u propovijedi je, između ostaloga, posvjedočio kako su nakon prošle posjetе Hrvatskoj bili ohрабreni kad su vidjeli da je moguće, unatoč razlikama, zajednički slaviti istoga Boga. Kako je to moguće? Tako da jedni druge gledamo kroz "naočale" Kristova križa. Po njegovoj žrtvi za nas postajemo bliski jedni drugima, ustvrdio je pastor Shiell. Posljednjeg dana susreta propovijedao je predsjednik Saveza baptističkih crkava Toma Magda, koji je na stanovit način vjernicima trasirao put za buduća vremena. "Crkva se mora otvoriti

Luke Seamon, pastor BC Osi-jek, veoma je slikovito poveo mlade u promišljanje o preobražaju. Ukoliko se prepustimo nepoželjnomy utjecaju okoline i pritisku okolnosti može nam se dogoditi da, poput glavnog junaka u Kafkinu »Preobražaju«, postanemo nešto potpuno nepoželjno i neprimjereno čovjekovu dostojanstvu. S druge strane, preobražaj koji nam nudi Krist je poput čarobne slike iz prirode - začahurena i nelijepa gusjenica postaje prekrasan i slobodan leptir.

Nekolicina mlađih je hrabro posvjedočila o preobražbi u Kristu koju su prihvatali oni sami, ali i skupina mlađih u njihovoj crkvi. Ostatak je programa bio ispunjen nadahnutim proslavljanjem i glazbenim prilozima, popraćeno multi-medijalnim sadržajima.

oaptista Hrvatske

svijetu u kojem živi. Da bi to mogla učiniti, mora rušiti zidove koje je sama podignula. Krist je svojom žrtvom porušio zidove među ljudima, ali ljudska uskogrudnost marljivo ponovno zida ono što Bog ne želi vidjeti. Onaj tko hra- bro iskorači u svijet kako bi bio oruđe u Božjim rukama, može računati da će očuvati svoj identitet. On se ne čuva iza zidova, već u službi svijetu", poručio je pastor Magda. Završno slavlje Gospodnje večere predvodio je glavni tajnik Saveza baptističkih crkava Željko Mraz. Na održanim seminarima moglo se na konkretan način stечi, kako nove uvide u povijest protestantizma, posebice na području Međimurja, tako i neke praktične aspekte kršćanskog života u obitelji i službe u zajednici. Sva su bogoslužja bila protkana bogatim glazbenim izričajima, svjedočanstvima o Božjem djelovanju u životima pojedinaca i zajednica, što je bilo veliko ohrabrenje skupu od više od 800 sudionika.

IBA

SOBA ZA OBNOVU

... je bila postavljena na prvom katu Pastoralnog centra tijekom cijelog Susreta. Soba je bila tiho mjesto na koje se svaki sudionik Susreta mogao povući, te u kreativnom ozračju zastati, utišati se i biti izazvan promišljati o potrebi i procesu obnove. Ovo interaktivno duhovno promišljanje osmislio je kreativni tim udruge Mladi za Krista.

Izgradivati misiju crkvu (Mike Young/Jerry Mantooth)

Misijski zadatak crkve nije samo jedna od mnogih stvari koje crkva radi.

To je naš identitet kao zajednice vjernih koja slijedi Isusa. Seminar će se baviti biblijskim temeljima za misijski identitet crkve.

Ključ dobrog odnosa (Anica Kerep) Kako biti bolji roditelj

- tko je dobar suputnik djetetu na putu do zrelosti
  - kakvu ulogu u odnosu s djetetom ima kvalitetna komunikacija
  - kako izgraditi bolji odnos između roditelja i djece

Tabu (stvari o kojima ne smijemo razgovarati) (Momir Blažek)

- seminar je namijenjen odrasloj mladeži 18-30 godina
Ponekad naša šutnja govori glasnije od govora.
Zbog nekih razloga formalni i neformalni razgovori u crkvi izbjegavaju područja kao što su
[redacted] i njima slična.

Djeca su u subotu ujutro provela prvih pola sata zajedno sa svojim roditeljima na 'velikom programu' kako bi se mogli osjetiti dijelom zajednice. Nakon toga su na kreativan način pozvani te iz zajednice odaslati na svoj program.

PROGRAM ZA DJECU 3-6 GODINA

Program za djecu u dobi 3-6 godina je osmisila i vodila vjeroučiteljica iz Zagreba Rahela

Djeca kao dio zajednice

Horvat zajedno sa svojim suradnicama. Tijekom subote i nedjelje kroz sobu za predškolce je prošlo tridesetak djece. Uz slike na flanelografu, slagalice i praktične aktivnosti, djeca su učila o Dobrom pastiru, o Isusu koji poziva svoje prijatelje ribare i o Joni čovjeku koji nije bio poslušan Bogu. Ukoliko ste prošli pored ove vesele sobe mogli ste čuti blejanje 'ovčica' ili vidjeti spretne ribare u poslu, mornare na brodu ili zateći ovu vrijednu ekipu kako se sladi ukusnim ribicama. Tijekom subote poslije podne predškolci su se priključili starijoj djeci na lutkarskoj predstavi i gledanju filma.

PROGRAM ZA DJECU 7-11 GODINA

Program za djecu 7-11 godina osmislice su i vodile djelatnice Društva prijatelje Biblije sa

svojim suradnicima. Kroz razgovor s gostima (Jošua i Rahaba), radne listiće i kreativne aktivnosti, pjesmu i kreativnu molitvu, tijekom subote prije podne dieca su upoznавала

Jošuin život. Poslije podne je za svu djecu bila pripremljena lutkarska predstava u izvedbi lutkarske skupine iz Splita. Nakon predstave djeca su mogla sudjelovati u osmišljavanju vlastite predstave, glumiti, pjevati ili se uključiti u likovne radionice. U večernjim su satima za djecu bili pripremljeni filmovi.

U nedjelju prije podne djeca su čitala Pavlovo pismo Timoteju, razgovarala o sadržaju uz radne listiće i karte te pisala pismo prijatelju.

Na kraju nedjeljnog bogoslužja sva su se djeca ponovo pridružila odraslima te su uz kratak scenski prikaz pokazali što su radili ovih dana.

Ruben Knežević

Prigodom 75. obljetnice otvaranja baptističkog molitvenog doma u Daruvaru

O POČECIMA BAPTIZMA U HRVATSKOJ

- Prvi hrvatski baptistički počeci u Zagrebu i Daruvaru
- Baptisti u Daruvaru od 1883. godine
- Današnji baptistički molitveni dom izgrađen i otvoren 1930. godine

Nepunih četrdesetak godina nakon obnove baptističkog pokreta u kontinentalnoj Europi (prvotni engleski baptizam početkom 17. stoljeća nije ostavio znatnijeg utjecaja na kontinent), zabilježena su 1872/73 prva baptistička okupljanja u Zagrebu. Skupove vodi Heinrich Meyer (1842-1919), tadašnji kolporter Britanskog i inozemnog biblijskog društva (BFBS) u Zagrebu. Nakon Meyerova odlaska u Budimpeštu, gdje napušta kolporterski posao i posvema se posvećuje crkvenom radu, nema podataka o neposrednom nastavku baptističkog rada u Zagrebu i Hrvatskoj. Dolaskom u Zagreb Ivana Zrinčaka (1852-1928) koji se obratio za vrijeme svoga boravka u Budimpešti, stvara se nova jezgra baptističkih vjernika i oni 1891. osnivaju Prvu pravokršćansku bogoštovnu općinu baptista. Članom je ove crkve i biblijski kolporter Franz Horak koji, u dogovoru s H. Meyerom, djeluje i na području Slavonije (Veliki Zdenci i okolica, Ludišta, Bršljanica), te održava biblijske skupove. Dokumentirano je njegovo djelovanje već od 1897. F. Horak je propovijedao Česima i Nijemcima u tom dijelu Slavonije ali i širom Hrvatske (zabilježeno je i njegovo djelovanje u Lici), trpeći velika protivljenja od strane državnih vlasti i tradicionalnih crkava. Neko je vrijeme proboravio i u zatvorima. Nakon velikih progona, vratio se u Češku, a potom emigrirao u USA. Poznato je da je 1927. još uvijek ondje živio.

Jedno od najvažnijih nastojanja biblijskih kolportera, a tako i samih biblijskih društava - premda nikada deklarativno ili javno izrečeno - ogledavalo se u stvaranju manjih biblijsko-studijskih grupa među domaćim življem, koje bi se kasnije razvile u baptističke ili neke druge protestantske zajednice. Vrijedilo je načelo: kada biblijska kućna grupa preraste u zajednicu, kolporter se tada povezuje sa svojom denominacijom koja usmjerava daljnji rad.

Pored Franza Horaka i zakratko Meye-
ra, u Hrvatskoj i Slavoniji djelovali su u to vrijeme i drugi biblijski kolporteri (Palmer, Locher, Stetzer, Ulmann, Gustek, Žiger).

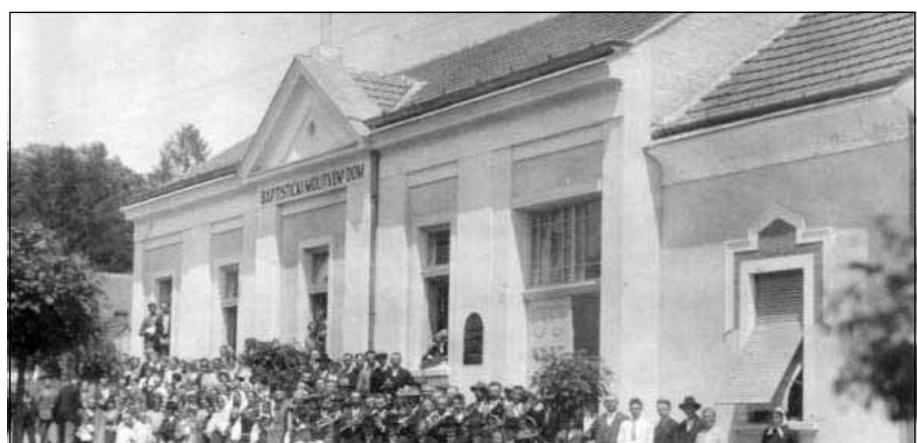

Daruvarski baptisti sa starješinom Gustavom Lotzom ispred stare dvorišne crkvene zgrade 1927. godine

BFBS već od 1868. uvodi punovremene biblijske kolportere koji stupaju na rad nakon završene misijske škole pri Pilgermission auf St. Crischona bei Basel. Posebice je značajan Švicarac, evangelik Adolf Locher. Djelovao je u Osijeku u godinama 1870-1922 i bio suoствniciem tamošnje Evangeličke crkvene općine. Dolazio je i u Zapadnu Slavoniju, u Daruvar, te je često odsjedao kod obitelji Lotz. Obitelj Lotz vuče porijeklo iz Klingenberg-a kod Heilbronna u Njemačkoj, a za vrijeme vladavine Marije Terezije iselili su se u Bonjhadj, u tadašnju Ugarsku. Filip Lotz, također evangelik, doseljuje se 1867. u Daruvar i zapošljava u deficitarnom zanimanju dvorskog bravara kod grofa Julija Jankovića. Spremno je podupirao svaku aktivnost koja je bila usmjerena na širenje evandeoske poruke u području oko Daruvara, te je otvo-

rio svoj dom za putujuće biblijske kolportere. Oni su ovdje običavali odsjedati i održavati biblijske kružoke. 1883. iz Beča se, međutim, u Daruvar vraća Filipov sin, Johann Lotz (1855-1921), sa suprugom Marijom, rod. Alt (1859-1927), kako bi preuzeo očev posao. Za vrijeme boravka u Beču postao je baptistom i članom tamošnje baptističke crkve koju je već ranije osnovao i vodio Edward Millard (1822-1906), tadašnji direktor bečke podružnice BFBS-a. Sa svojom obitelji i radnicima Johann Lotz redovito održava dnevne kućne pobožnosti, a nedjeljom i redovne bogoslužbene sastanke, kao i nedjeljnu školu – te ga je opravданo smatrati utemeljiteljem daruvarske baptističke crkve 1883. godine. Međutim, sve do 1913. daruvarski baptisti ipak su organizacijski bili misijska stanica Baptističke crkve u Budimpešti.

Konferencija Baptističkog omladinskog udruženja u novoj zgradi 1931. godine

J. Lotz je redovito obilazio pripadnike njemačke manjine u daruvarskoj okolici i širio evandeosku poruku. Tijekom godina dolazili su i mnogi njemački i madarski baptistički propovjednici iz Pečuha, Novog Sada i Budimpešte. Lotz je nailazio i na oštra protivljenja od strane katoličkog klera, pa čak i od Evangeličke crkve, završavajući često i na sudu. Bilo mu je poznato i djelovanje spomenutog Franza Horaka, ali u dosad pronađenim izvorima nema podataka o nekoj njihovoj čvršćoj međusobnoj suradnji.

Do 1927. prvi baptisti u Daruvaru okupljaju se uglavnom u kući Lotzovih. Potom je 02.10.1927. otvoren privremeni «Dom molitve» sa šezdesetak mjesto u njihovoj adaptiranoj dvorišnoj zgradbi, a konačno je 1930. izgrađena i 7-8. rujna iste godine svečano otvorena baptistička bogomolja koja postoji i danas na adresi Svačićeva 7, te je ove godine (2005) obilježila svoju 75. godišnjicu.

Rad Johanna Lotza nastavio je njegov sin Gustav Lotz, kasniji dugogodišnji starašina daruvarske baptističke crkve, sve do napuštanja Jugoslavije 1944. godine, kada se cijela ondašnja njemačka pokrajinska baptistička zajednica trajno iseljuje u inozemstvo.

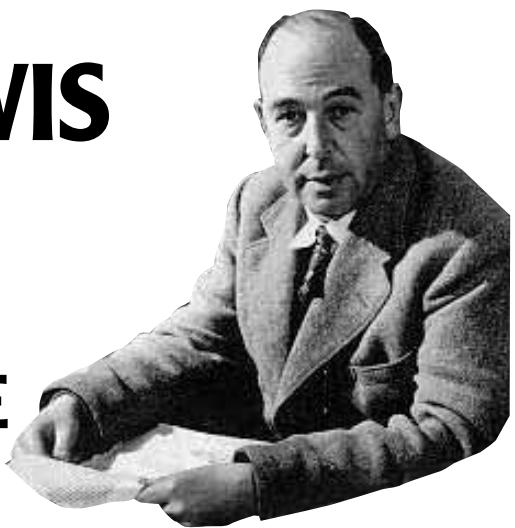
Johann Lotz, prvi baptist u Daruvaru, s obitelji.
Fotografija iz 1887. godine.

G. Lotz jedan je od inicijatora povezivanja baptističkog rada u Hrvatskoj početkom 1920-ih. U njegovoju kući održana je 27.-29.03.1921. »prva jugoslavenska« baptistička konferencija kada su postavljeni temelji organiziranog baptističkog rada naročito na području Hrvatske, a dogovoreno je i upućivanje poziva Vinku Vaceku (1882-1939) za trajni povratak na punovremenih saveznih i pastorski rad u zemlji.

Iako se baptizam u Daruvaru prvotno razvio unutar njemačke nacionalne manjine, povratkom Vinka Vaceka iz USA, a posebice njegovim boravkom u Daruvaru u godinama 1923-1927 i kasnijim djelovanjem na saveznom planu, ovaj je rad ubrzo poprimio višenacionalni baptistički karakter, gdje je dominaciju preuzeo hrvatski i češki nacionalni element.

Davorin Peterlin

C. S. LEWIS I POČECI KRŠĆANSKE ZNANSTVENE FANTASTIKE

Clive Staples Lewis (1898-1963), engleski teoretičar književnosti, pisac i popularni teolog, najplodniji dio svog radnog života proveo je u Oxfordu. Nakon dramatičnog obraćenja pripadao je krugu oksfordskih intelektualaca kršćana koji su se desetljećima sretali radi razgovora o djelema koja su u to vrijeme pisali i o temama koje su ih zaokupljale. Lewis je najpoznatiji u kršćanskim krugovima po svojim apologetskim djelima. Premda profesionalni teolozi, bez obzira kojem teološkom uvjerenju pripadali, nikad nisu Lewisovim teološkim promišljanjima priznavali posebni doprinos razvoju teologije kao discipline, njegov je utjecaj neprijeporan premda je svjetske razmjere dosegao tek nakon njegove smrti. Lewis je ostavio posebno snažan otisak među kršćanskim intelektualcima evandeoske provenijencije (premda Lewis ne bi sam sebe nazvao evandeoskim kršćaninom), te je odlučno utjecao na oblikovanje specifičnoga pravca kršćanske apologetike.

Na hrvatski je prevedeno i objavljeno tek nekoliko Lewisovih djela. Najpoznatije su *Kronike iz Narnije* [The Chronicles of Narnia] koje su popularnost stekle tek u posljednjih petnastak godina i koje imaju tek naznačenu kršćansku potku. Prije njih, od djela s naglašenjom kršćanskom porukom, objavljena je samo knjiga *Kršćanstvo* [Mere Christianity] i u desetak nastavaka "Savjeti Hromog Dabe: pisma starijeg davola mlademu" [Screwtape Letters] u časopisu Izvori tijekom 1980. g. Gotovo istodobno jedan je katolički izdavač tiskao drugi i neovisni prijevod istoga djela pod nazivom »Pisma starijeg davla mladem«.¹

Općenito je manje poznato da je Lewis u svom bogatom opusu iskoračio i u područje znanstvene fantastike, književnog pravca koji je u to vrijeme bio tek u nastajanju (premda je od djela H. G. Wellsa, koji se smatra njenim suvremenim začetnikom, prošlo nekoliko desetljeća). Međutim, Lewis nije samo napravio izlet u znanstvenu fantastiku – on ju je začinio apologetsko-teološko-biblijskim

promišljanjima. Možda je čak točnije reći da je Lewis svoja apologetsko-teološko-biblijska promišljanja zapravo uokvirio u znanstveno-fantastični književni obrazac.

Svemirska trilogija [Space Trilogy, 1938-1945] sastoji se od tri romana: *Odlazak s tih planete*, *Perelandra* i *Ta zastrašujuća snaga* [Out of the Silent Planet, Perelandra, That Hideous Strength]. Premda se svaki roman može čitati zasebno, u sva tri pojavljuju se iste ključne osobe, a radnja drugog i trećeg romana nadovezuje se na događaje iz prethodnog. Glavni, uvjetno rečeno, pozitivni lik je profesor Ransom koji otkrije druge svjetove što ga doveđe do teoloških i etičkih dvojbi. Negativac, oličenje zla i konačno utjelovljenje Zloga zove se profesor Weston. Radnja se odvija na Zemlji, Marsu i Veneri, planetima koje je stvorilo vrhovno božanstvo. Zemlja trpi zbog pada u grijeh koji se dogodio u davnjoj prošlosti, na Mars pak Ransom nemamjerno unese zlo i grijeh, a na Veneri se odigra konačni sukob između dobra i zla koji maštovito odgovara na pitanje je li se prvi čovjek mogao oduprijeti iskušenju i što bi se tada dogodilo.

Ovo je svakako tek vrlo pojednostavljen prikaz. Svemirska trilogija sadrži i druge motive i zanimljivosti: tko su i odakle su andeli, postoje li drugi svjetovi, kako izgleda svijet prije, bez pada u grijeh, koja je prava narav iskušenja, kako postići otkupljenje i na temelju čega, kako bi Bog ostvario iskupljenje na drugome planetu, što je posljednji sud, i mnogo drugog.

Nažalost, Lewisova Svemirska trilogija nije prevedena na hrvatski, a nije poznata ni širem krugu čitatelja koji poznaju Lewisa samo po Narniji ili po njegovim apologetskim djelima. Svakako, Lewisova kozmogonija pomalo je nategnuta i vrlo složena, a pripovjedački stil mjestimice prerastegnut i prepun predugih teologiziranja. Ipak će ustrajnost čitatelja koji se zanima teologijom i književnošću naposljetku biti bogato nagradena brojnim poticajima na razmišljanje, te će nedvojbeno proširiti teološke vidokrugove.

¹ Više o Lewisu i prijevodima Lewisa na jezike bivše Jugoslavije vidi u autorovu članku koji će biti objavljen u drugom broju Hrvatske revije 2006. godine.

Ruben Knežević

Osvrt na knjigu: dr. Jurja Kolarića

»EKUMENSKA TRILOGIJA«

Tematika i sadržaj

Početkom srpnja o. g. hrvatskoj javnosti predstavljena je »Ekumenska triologija« dr. Jurja Kolarića, katoličkoga teologa i crkvenog povjesničara (Ekumenska triologija. Istočni kršćani, pravoslavni, protestanti. Zagreb, Prometej, 2005., 1430 str.). Premda pisanu s neupitna katoličkog stajališta, od autora katolika i namijenjenu prvenstveno katoličkim čitateljima, knjigu neće moći zaobići ni ovđašnja protestantska teološka i crkvena javnost: s jedne strane ovo je djelo vrijedan hrvatski crkvenopovjesni doprinos, ali istodobno ono je i aktualna ekumensko-dijaloška ponuda, otvorena za propitivanje i daljnju izgradnju domaćih međucrkvenih odnosa.

Knjiga je nastavak ranijih Kolarićevih radova u ovome području, najprije objavljivanih u časopisu »Veritas« (1970-76), a potom proširenih i prezentiranih u knjigama »Kršćani na drugi način« (1975.), »Istočni kršćani« (1982.) i »Pravoslavni« (1986.). Najnovija »Ekumenska triologija« preuzima građu iz ranije objavljenih radova, nadopunjavajući je novim saznanjima prikupljenim posljednjih dvadesetak godina.

Protestantski teolozi svakako će diskutabilno prići tematice koja se izričito razlaže sub

specie catholicitatis, a istodobno toliko duboko zadire u protestantsko vjersko-crkveno biće. Neka pitanja, kao npr. nastajanje i klasifikacija pojedinih protestantskih pravaca, ili posebice npr. teološke i ekumensko-praktičke posljedice odjeka deklaracije »Dominus Iesus«, ostat će i nadalje otvorenima. Međutim, Kolarićev naglašeno ekumensko-dijaloški pristup prezentaciji i obradi grade, jače izoštvara i brojne dodirne točke na kojima je moguće dalje vjerski i crkveno graditi. Konačno, protestanti, negdašnji »kršćani na drugi način«, u ovoj su knjizi ekleziološki još i bliži, te su sada uglavnom nazvani »kršćanima na sličan način« (str. 32.).

Prikaz baptizma i baptističkih crkava

Premda će Kolarićeva knjiga, zbog svoje opširnosti i zahtjevnosti materije, još duže čekati na temeljitiji stručni osvrt, prikladno je ovđe spomenuti tek nekoliko detalja o tretiranju baptizma i baptističke crkvenosti. Već je autorov prikaz baptizma u knjizi iz 1975. (Kršćani na drugi način, Zagreb, Veritas, str. 59-73) predstavlja bitan odmak u odnosu na prijeratna apologetska osporavanja koja je zastupao npr. Stjepan Bakšić u »Katoličkom listu« (Baptisti i

njihove bludnje, 1928.) i kasnije (1937.) u istoimenoj knjižici. Iako je u Kolarićevom izdanju iz 1975. preuzet veći dio Bakšićevih podataka, oni su – uz tada aktualne dopune – interpretirani na način ekumenskog upoznavanja: prikazala se baptistička povijest, vjerovanje i ustrojstvo na način više komunikativan, a manje ekskomunikativan. U najnovijoj »Ekumenskoj triologiji« podaci o baptistima (str. 103, 477-497, i dr.) prošireni su novim saznanjima i literaturom. Dr. Kolarić je početkom 2001. uputio zajednički dopis ovđašnjim kršćanskim crkvama i zajednicama moleći ih da mu dostave aktualne podatke o životu i ustrojstvu, te eventualne primjedbe na činjenice iznesene u njegovim ranijim djelima. Autor je primio brojne odgovore, a tako i s naše strane svježe podatke o baptizmu u Hrvatskoj, uz priručnik »Povijest baptizma na hrvatskom prostoru« (2001.). Ovi noviji podaci prepoznatljivo su uključeni u poglavje o baptistima. Premda se u nekim dijelovima teksta, uz neke manje faktografske nepreciznosti, osjeća i pomalo mehaničko spajanje starijih i novijih dijelova materijala, ukupni prikaz baptističke povijesnice i sadašnjeg vjersko-crkvenog trenutka može katoličkom čitatelju predstavljati sasvim solidnu osnovu za daljnja produbljivanja i istraživanja na ovom polju.

Osvrti u domaćem tisku knjigu su, neposredno nakon izlaska, nazvali »voluminom znim dјelom«, »enciklopedijom kršćanskih crkava«, »hrvatskom ekumenskom biblijom« i sl. U svakom slučaju, Kolarićev djelo temeljni je katolički priručnik sveukupne hrvatske ekumenike; postavio je određene standarde na koje ni jedan budući proučavatelj hrvatske crkvene povijesti, a napose protestantike i ekumenike, neće smjeti ostati indiferentan.

Ruben Knežević

SPOMEN NA DR. JAMESA A. WILLIAMSA

Pošalji mene! Spomen zbornik Dr. Jamesa A. Williamsa. Urednici Ruben Knežević i Vladimir Zahorec. Novi Sad, Teološki fakultet Novi Sad / Zagreb, Teološki fakultet »Matija Vlačić Ilirik«, 2005. Str. 164.

Prigodom 25. godišnjice smrti baptističkog teologa dr. Jamesa A. Williamsa, čiji su život i rad bili duboko ucijepljeni u naše slojevitno domaće vjersko-kulturno biće, Teo-

loški fakultet »Matija Vlačić Ilirik« u Zagrebu, čijim je predavačem dr. Williams bio u samim njegovim počecima, kao i Teološki fakultet u Novom Sadu (negdašnja Baptistička teološka škola) gdje je dr. Williams više godina predavao, priredili su u njegov spomen jubilarni zbornik. Novosadska promocija zbornika održana je 2. listopada u sklopu obilježavanja dana tamošnjeg fakulteta, a zagrebačka promocija održana je 31.

listopada u prostorijama Baptističke crkve u Radićevoj 30, u sklopu obilježavanja Dana reformacije i dana Teološkog fakulteta »Matija Vlačić Ilirik«.

Uz biografiju i bibliografiju radova dr. Williamsa, u zbornik je uključen i izbor iz njegovih objavljenih i dosad neobjavljenih radova, kao i različiti fototipski prilozi i fotografije. Tu su i prilozi njegovih suradnika i negdašnjih studenata iz »novosadskoga« i »zagrebačkog« kruga.

Ovaj je zbornik u prvom redu nastojanje da se ne zaboravi lik i djelo čovjeka koji je svojim predanim biblijsko-teološkim radom trajno obilježio domaću protestantsko-evanđeosku misao. Istodobno, zbornik je i nastavak davno započetog niza »Djela Jamesa A. Williamsa«, u kojem priličan broj Williamsova radova još čeka na objavljanje. Konačno, zbornik »Pošalji mene« jest i skroman izraz zahvalnosti čovjeku, teologu i profesoru, čije je učiteljsko i predvodničko djelovanje na mnoge njegove suradnike ostavilo neizbrisiv trag.

»Rast crkve«

SEMINAR ZA PASTORE I VOĐE CRKAVA U MAČKOVCU

Trodnevna evangelizacija s bogatim glazbenim programom, svjedočanstvima i nadahnutom Božjom riječju održala se u Mačkovcu od 20. do 22.5. Raduje nas da je crkva bila ispunjena mnogim prijateljima kojima prenosimo poruku Radosne vijesti.

Gost govornik bio je Bred Powell, pastor crkve North Ridge iz Detroita, SAD.

Pastor Powell je osoba koju je Gospodin silno koristio u izgradnji crkve u Detroitu. Kao mladi kršćanin želio je postati misionarom u središnjoj i istočnoj Europi, no Gospodin je imao drugi plan za njega. Postao je pastorem jedne vrlo poznate baptističke crkve u Detroitu. Kao mladi pastor prošao je kroz mnoga obeshrabrenja zbog malog ili nikakvog rasta crkve (kroz što vjerujem i svi mi ponekad prolazimo). Usprkos svega, Gospodin ga je silno koristio. Danas je crkva, koju on vodi, jedna

od najbrže rastućih crkava u Americi s nekoliko tisuća članova.

Za vrijeme vikenda, pastor Powell održao je seminar za pastore i vode crkava o rastu crkve. Na seminaru je iznio vrlo zanimljive principe rasta crkve koji su itekako primjenjivni u našoj kulturi i u našim crkvama. Na seminaru je bilo prisutno tridesetak voda iz Slovenije, SiCG i naravno Hrvatske.

Seminar smo snimali i ako želite naručiti cd ili kazetu, javite se na adresu BC Mačkovec.

Branko Kovačević

Pastor i đakonica u Osijeku

29. svibnja 2005. godine u Osijeku je održano svečano bogoslužje na kojem je bračni par Seamon opunomoćen za pastoralno djelovanje u toj crkvi. Luke Seamon je rukopoložen za pastora dok je Silvija Seamon rukopoložena za đakonicu BC Osijek. Prigodnu je propovijed održao Toma Magda, dok je čin rukopolanja predvodio Željko Mraz. U molitvi nad bračnim parom Seamon pridružio se pastor David Dobutović iz Andrijaševaca.

IBA

BC Cerna

U posljednjih nekoliko godina naša crkva u Cerni je polako rasla, s povremenim poteškoćama i problemima, ali je vjernost nagradena blagoslovima.

2001.g. smo uspjeli obnoviti crkvenu zgradu uz radnu i financijsku pomoć braće i sestara iz naše crkve i drugih crkvi iz istočne Slavonije i SBC-a u RH, te od tada radimo na duhovnoj obnovi. Imamo tim za slavljenje

javno posvjedočiti svoju vjeru krštenjem u Osijeku. Velika je to radost bila za cijelu zajednicu i sve goste koji su došli iz različitih mesta da bi svjedočili tom važnom činu. Neopisivo smo zahvalni Gospodu za njegovo djelo u životima ovih krštenika. Neka Bog vodi i blagoslovi svoje nove sluge koji su prihvatali zadatok Isusovih učenika da na tamnu pozornicu života punu smeća donese istinsko Svetlo i pravi Život.

Silvija Seamon, BC Osijek

koji se okuplja subotom za uvježbavanje pjesama za nedjeljno bogoštovlje; prije godinu dana smo počeli s molitvenim sastancima četvrtkom uvečer koji su nam korisni jer se možemo više moliti za konkretnе potrebe crkve i pojedinaca.

U nekoliko godina smo brojčano rasli samo preseđenjima nekih obitelji i pojedinaca, ali smo se i dalje molili za obraćenja i krštenja. Konačno se i to počelo događati i zato smo Bogu veoma zahvalni.

12.6.05. na krštenju u Osijeku kršteno je i troje naših novih mladih članova: Marta (44), Danijel (17) i Natalija (14). Crkva ima dosta starijih i bolesnih osoba koji ne mogu redovno dolaziti na bogoštovlja, tako da smo sada pomladeni i molimo se da Bog i dalje radi na pomlađivanju i duhovnoj obnovi među nama.

IBA

Krštenje u Osijeku, 12. lipanj 2005.

U starozavjetno vrijeme kada se zemlja napunila nepravdom i ljudska se zločta raširila, Bog je odlučio poslati potop da uništi sve što ima dah života. Jedino je Noa, čovjek pravedan i neporočan u svom vremenu, našao milost u Božjim očima zajedno sa svojom obitelji. Sagradio je lađu prema Božjim uputama, i njih osmero zaplovili su iz staroga u novi svijet kroz vodu koja ih je odvojila od pokvarenog svijeta.

Ono što je ona (voda) unaprijed označavala, to jest krštenje, spasava sad i vas; i ono nije uklanjanje tjelesne nečistoće, nego Bogu upravljena molitva za dobru savjest, uskrsnućem Isusa Krista, koji, uzašavši na nebo, sjedi s desne strane Božje, pošto je sebi pokorio andele, vlasti i sile. (1 Pt 3,21-22)

Noa i njegova obitelj - njih osam ušli su kroz vrata u korabiju i spasili svoj život od potopa. Osam ljudi u Osijeku ušli su kroz prava Vrata – samog Gospodina Isusa Krista (lv 10,9) i spasili svoj život od propasti. Osam ljudi iz različitih mjesta - Andrijaševaca, Černe, Duga Rese, Gradišta i Vinkovaca - prihvatali su njegovu milost i ljubav te odlučili predati mu svoj život i

Vijesti iz Šibenika!

Dok su svi očekivali ljeto i donekle odmor, šibenska crkva je bila u punom jeku radova. I eto nas sada u novom prostoru. Bilo je tu viška zidova, no iz priloženog može se vidjeti samo djelić revnosti braće i sestara (uz mudrost, volju, snagu, požrtvovnost) u uklanjanju zidova, izbacivanju šute, i svih ostalih potrebnih radova. Zahvalni smo Savezu BC-a koji je bio revan u pomoći kod kupnje prostora. Sve je to obavljeno u ljubavi, a naša je vizija, molitva i cilj da se tu Gospod još više proslavi.

IBA

Hoću život!

Varaždin / Sisak 7.-19.6.2005

Hoću život! - bila je tema dvotjedne evangelizacijske kampanje održane u Sisku od 7. do 12.6. i u Varaždinu od 14. do 19.6.2005. godine.

Život je najvređnije što čovjek posjeduje i on je dar od Boga. Živimo u vremenu brzih promjena i velikih očekivanja. Trčimo za mnogim stvarima, dok život pored nas prolazi i gotovo da ga i ne primjećujemo. Život ima svoj početak, svoju vrijednost, smisao i cilj. Isusova jasna izjava u Evangeliju po Ivanu 14,6 kaže: "Ja sam put, istina i život... i nitko ne dolazi k Ocu osim po meni." Ona govori o važnosti navještanja i poznavanja Isusa Krista kao osobnog spasitelja, jedinog koji može dati život, istinske vrijednosti, smisao i cilj života.

Bogati program uličnih događanja, večernjeg programa te male škole evangelizacije bio je zahtjevan, ali izazovan iskorak za sve one koji su bili uključeni u kampanju.

Večernji program sastojao se od nastupa različitih glazbenih i dramskih grupa, te biblijske poruke.

Teme večeri:

1. Hoću život! (Mt 13,44-46)
2. Gubim da dobijem! (Lv 3,16)
3. Profitabilni bankrot! (Rim 5,8)
4. Kako ispočetka! (Lk 15,24)
5. Zašto život! (Mt 19,16)

Za sve učesnike evangelizacije bilo je veliko ohrabanje i svjedočanstvo saznanje da Bog danas ljubi svakog čovjeka i želi mu dati "novi" život..

Zahvalan sam Bogu da nam je otvorio vrata za propovijedanje i dao nam novu mogućnost služenja. "Onomu koji, prema snazi što silu svoju očituje u nama, može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti - njemu slava u Crkvi i u Kristu Isusu u sva pokoljenja i sve vjekove! Amen". Ef 2,20-21

Branko Kovačević

Odmor za umorne i opterećene

29. listopada 2005. u Zagrebu je održano tradicionalno cijelodnevno druženje vodstva BC Zagreb. Već nekoliko godina za redom pastor, starješine, đakoni i tajnik naše crkve, zajedno sa svojim supružnicima okupljaju se barem jedanput godišnje kako bi proveli dan u posebnom zajedništvu. Vrijeme je to za produbljivanje zajedništva, za molitvu i promišljanje.

Ove nas je godine pastor Peter MacKenzie uveo u naš susret tako poznatim i tako potrebnim nam riječima zapisanima u Mt 11,28-30 – »Dodatak k meni svi koji ste umorni i opterećeni...uzmite jaram moj...učite od mene...jaram je moj sladak, a moje breme lako.« Nakon poticajnih riječi pozvani smo da provedemo kratko vrijeme u osami pred Gospodinom i osluškujemo njegov glas. Usljedilo je ponovo okupljanje, a zatim međusobno dijeljenje onoga o čemu smo promišljali ili molili, onoga što smo čuli i doživjeli. Bili su to posebni trenuci bliskoštiti, otvorenosti i jednomislenosti koje smo završili molitvom u manjim skupinama. Nakon toga je bilo puno lakše

razgovarati o planovima za budućnost. Došli smo umorni i opterećeni bilo službom, bilo privatnim problemima i teško bi tu bilo mjesta za nove planove... Na ovom smo susretu uistinu susreli Gospodina i uistinu smo susreli jedni druge što je donijelo svojevrstan pokoj našim dušama.

Svetlana Mraz

Krštenje u Rijeci

U nedjelju, 25. rujna 2005. u sklopu nedjeljnog bogoslužja kršteni su Marija Vianello, Danijela Rošandić, Judita Grlić i Ivan Turinski koji su tim čnom

posvjedočili svoju vjeru u Isusa Krista kao svog Spasitelja i Gospodina.

Pastor Giorgio Grlić propovijedao je iz Rimljanim poslanice 6,1-14. Po Adamu i njegovu prijestupu na sve je ljude došla smrt, dok je po Isusu i njegovoj pravednosti došao život. Taj novi život koji Bog nudi svakome onome koji se obrati njemu i krsti se, obilježen je novim odnosom, odnosom ljubavi prema Bogu, sebi samima i bližnjima. Nakon rukopolažanja i zaziva Božjeg blagoslova na njihove živote, krštenici su sudjelovali u Gospodnjoj večeri čime je slavlje doseglo svoj vrhunac.

U prisutnosti mnogih gostiju i prijatelja krštenici su predani Bogu u ruke kako bi svoj novi život u Kristu mogli živjeti dostojno imena koje nose.

Giorgio Grlić

Krštenje u Zagrebu

23. listopada 2005. godine u Zagrebu je održano svečano bogoslužje na kojem je kršteno 12 novih vjernika, 7 iz BC Zagreb, Radićeva i 5 iz BC Malešnica. Ovo je bila još jedna prigoda da se susretu i zajednički ohrabre u vjeri članovi ovih dviju crkava. Prikladnu propovijed o značenju krštenja na temelju vjere održao je Mihal Kreko, pastor BC Malešnica, dok je Peter MacKenzie, pastor BC Zagreb uveo novokrštene u Večeru Gospodnju. Sam čin krštenja su obavili Mihal Kreko i Zdenko Horvat, pomoćnik pastora BC Zagreb.

IBA

Osobni duhovni rast

Fužine, 10. rujna 2005. - U Hope centru u Fužinama održan je Dan Starješinstva Baptističke crkve Rijeka. Tema susreta je bila 'Osobni duhovni rast'. Susretom se željelo potaknuti svakog člana Starješinstva da ozbiljno shvati i prihvati Isusov poziv da kao njegov učenik njemu nalikuje.

Riječ poticaja uputio je pastor Giorgio podsjećajući na Božji poziv svakome čovjeku da bude svec jer je Bog svec. Zato je punina ljudskosti dopustiti Bogu da po Duhu Posvetitelju u nama oblikuje sinovsku sliku. Taj proces posvećenja nije samo Božje djelo već se traži i ljudski pristanak, i kako kaže Petar u svojoj

drugoj poslanici 'ulaganje sve revnosti' da bi se postigao cilj: svetost nalik Božjoj. Isusova svetost nije rezultat obdržavanja zakona već Božje blizine.

S tog je razloga razgovor koji je uslijedio bio usredotočen na važnost molitve i osobna iskustva u vezi molitve. Molitva, kao duhovna disciplina isprve izgleda teška, ali kad se u tome napreduje, postaje ne samo izvor blagoslova već i put k svetosti, preoblikovanju staroga u novoga čovjeka. Izlaganje i razgovor bili su uvod u blagoslovljene trenutke šutnje i molitve. Druženje je zaključeno zajedničkim ručkom što je pridonijelo osjećaju zajedništva.

Giorgio Grlić

Sirač

Kao i nekoliko zadnjih godina, tako smo i ove kraj ljeta proveli s Englezima. U suradnji s mladima iz Mendleshama i Sirača organiziran je kamp za djecu. Svakog dana od 22. do 26.8. prijepodneva smo provodili na školskom igralištu. Tamo smo se kroz zanimljive igre koje su bile natjecateljskog karaktera nastojali što više približiti djeci i ostvariti s njima što bolji kontakt. Nakon igre nastavilo se s pjesmama koje su bile dobro prikazane uz animaciju što su vodili mlađi iz Engleske. Da bi ovaj rad imao svoj smisao, nismo ostali samo na igri i pjesmi već se svaki dan predstavila po jedna priča iz Biblije. Dogadaje se nastojalo prikazati tako da u njima glume djeca iz publike, pa su na taj način priče dobile novu dimenziju. Kraj je tjedna obilježen zajedničkim piknikom u prirodi, gdje smo između ostalog imali i omladinski sastanak.

Dalibor Mik

IN MEMORIAM

Dana 12.9.2005. preminuo je u Gospodinu Jakob Dobutović. Roden je davne 1921. godine, a svoj život predao je Gospodinu 1948. i bio aktivan član Baptističke crkve u Andrijaševcima. Bio je poznat kao vješt graditelj glazbenih instrumenata, osobito violina. Uživao je u sviranju duhovne glazbe. Nedostajat će nam zvuk njegove violine.

Na ispraćaju voljenog nam brata okupila se mnogobrojna rodbina, braća i sestre iz crkvi u okružju te mnogobrojni prijatelji, susedi i znaci.

Oproštajni govor održao je nećak dr. Davor Dobutović.

»Bliži Kristu - na malom mistu«

Susret baptističkih crkava Dalmacije

U Splitu je 8. listopada 2005. godine održan drugi po redu Susret baptističkih crkava Dalmacije. Okupili su se vjernici iz Dubrovnika, Šibenika, Zadra i dviju splitskih crkava.

Tema je ovogodišnjeg Susreta bila: Bliži Kristu - na malom mistu. Glavni predavač, Daniel MacKenzie iz Dubrovnika, dao je sustavni pregled i biblijski uvid u važna mjesta na kojima su ljudi tijekom povijesti susretali Boga. Pri tome je naglasio važnost razumijevanja vlastite lokalne crkve kao važnog mesta za susret s Gospodinom. Nakon predavanja sudionici Susreta su nastavili zajednički promišljati ovu temu razgovarajući u malim skupinama.

Glavni tajnik Europske baptističke misije, Hans Guiderian, rječu i slikom je predstavio ovu misijsku organizaciju čijim je članom odnedavno postao i SBC u RH. Sudionicima Susreta prigodne riječi su uputili Toma Magda, predsjednik SBC-a u RH i Željko Mraz, glavni tajnik SBC-a u RH.

Tijekom programa svaka je crkva imala priliku predstaviti se riječu, glazbom ili slikom.

Program su vodili pastori splitskih crkava Kornel Crnković i Dražen Radman, a glazbenim je dijelom dominirala glazbena skupina Arka iz Splita.

IBA

Golubinjak

Nedjelja 4.9.2005., Češki dom u Golubinjaku, 10 sati. To je bilo vrijeme početka još jedne konferencije koju je uvodnom riječi otvorio starješina BC Golubinjak. Nastavilo se u veselom ritmu slavljeničkog benda, a zatim i prilozima iz Karlovca i Pakrac. Uvod u molitvu je imao Ivan Š. porukom o miru (lv 14,27-31). Slijedila je tema konferencije »Slijedi me« koju je obradio Slave Velešanov. Dotaklo se pitanja koga slijedimo: Isusa ili čovjeka? Možda oboje. Nakon programa koji je završio rukom organizirane su sportske aktivnosti.

Dalibor Mik

IN MEMORIAM

BRANKO KNEŽEVIĆ
20.03.1935.-31.08.2005.

Branko Knežević rođen je 20. ožujka 1935.g. u slavonskome selu Siraču, a na temelju svoje vjere kršten 1954. godine. Poslije odsluženja vojnog roka, u kojem je izučio i pekarsko zvanje, Branko dolazi 1958. godine u Rijeku. Od samih početaka svoga dolaska u Rijeku, Branko je uključen i u rad riječke Baptističke crkve. Bio je dugogodišnji voditelj distribucije vjerske literature, a u nekoliko mandata je obavljao odgovornu službu u crkvenom odboru. 1959. bio je jedan

od prvih studenata dopisne Biblijске škole pri tadašnjem Baptističkom teološkom seminaru. U domaćim baptističkim časopisima povremeno je objavljivao književne priloge i vijesti s kršćanskih skupova, a nekoliko njegovih pjesama objavljeno je i u zbirci »Nebeski zraci«. Poslije umirovljenja, osnovao je 1993.g. Kršćansku udružugu starijih »Krist naša nada« čijim je predsjednikom bio do same smrti, a uređivao je i interni bilten Udruge koji je izlazio sve do nedavno. Cijelog svoga života mnogo je radio: na redovnome poslu, u svome dodatnom stolarskom zvanju, u crkvi, u kući i oko obitelji. Bio je neumoran i uvijek spreman priskočiti i pomoći. I kada ga je teška bolest već ozbiljno načela, nije posustajao: gotovo do zadnjih dana radio je koliko je mogao, skrbio za obitelj, posjećivao članove Udruge i radovao se svakom trenutku s obitelji, djecom, unucima i sa svojim unučicama. Svima nam ostaje u sjećanju kao dobar suprug, otac, tast, svekar, djed i brat.

Zadar

Od 12. do 15. 8. 2005. ESD je organizirao kamp podjele traktata u Dalmaciji. Iako je trajanje kampa bilo kratko, svega tri cijela dana, ipak se na njemu našlo čak četrnaest mlađih iz Sirača i Daruvara. U svemu smo mogli osjetiti Božju blizinu i vodstvo, kako na putu, tako i u podarenom lijepom vremenu. Smještaj je bio organiziran tako da je jedan dio mlađih bio u novoizgradenim bungalovima u sklopu BC Zadar, dok su ostali bili u kući Božidara C. Subota i ponедjeljak su bili radni. Tada se pokrilo područje Vodica, Murter-a i Tribunja. Zajedništvo se nastavilo kroz večernje sastanke na kojima je o svojim iskustvima s Gospodinom pričao brat Gošo iz Bugarske. Nedjeljna služba je bila upotpunjena pjesmama mlađih i svjedočanstvom. Slobodno je vrijeme bilo iskorišteno za kupanje i upoznavanje grada. Napunjenih baterija i zadovoljni uradenim poslom završili smo kamp. Ostaje nam samo još da se nastavimo moliti za osobe koje su primile traktat i one koje će ga dijeliti u budućnosti.

Dalibor Mik

Ljetni kampovi engleskog i košarke

Mačkovec: I ovog ljeta smo organizirali kampove košarke i engleskog za djecu i mlade. Na kampu košarke učestvovalo je više od pedesetoro djece iz Čakovca i Murskog Središća. Pored treniranja i igre, djeca su imala prilike čuti svjedočanstva i poruku evanđelja.

Na dva kampa engleskog bilo je prisutno više od sto četrdeset djece iz Mačkovača i okolnih mesta. Kroz raznolik program, od igraonice, parlaonice, pjesama do raznih drugih aktivnosti, sprijateljili smo se s djecom koja su na kraju pripremila program za svoje roditelje. Najvažniji su bili trenuci kad smo imali prilike dijeliti evanđelje s djecom od kojih je nekolicina prihvatala Isusa kao svoga Spasitelja.

Boris Lesar

Vremeplov

Kršćanski kamp za mlade

Činta, otok Ugljan, 15. – 23. srpnja 2005.

Odaziv – 80 mlađih ljudi iz cijele Hrvatske u dobi 13-20 godina

Još jedna Činta je iza nas. Bio je to kamp za pamćenje. Prilika za susret s Bogom i povratak u njegov zagrljaj. U ugodnom ambijentu predivne prirode i dobrog društva, mogli smo osjetiti Božju blizinu. Program je bio zanimljiv i dobro osmišljen, a uz brojne aktivnosti, radionice, igre, sportove, sunce i more, vrijeme je uistinu bilo kvalitetno ispunjeno. Savezu baptističkih crkava kao organizatoru kampa, ove godine pridružili su se i riječki 'Mladi za Krista'.

Osoba koja je najzaslužnija za dobru pripremu sadržaja i pod čijim se vodstvom iz godine u godinu održavaju ovi kampovi je Svjetlana Mraz. Naravno, tu je još bio i složni

tim od 12 mlađih voditelja koji su s velikim žarom dali svoj maksimum kako bi kamp bio što bolji. Jedan od njih bio je i autor ovih redaka. Naziv ovogodišnjeg kampa bio je Vremeplov, stoga smo se na poseban način vraćali u prošlost te ponovno u sadašnjost. Kroz razne aktivnosti približili smo si neke starozavjetne slike i događaje, te neke elemente židovstva i ranog kršćanstva. Razmišljali smo o kršćanskoj

vjeri koja je osobna, ali koja svoje uporište nalazi i u prošlosti. Produbljivali smo svoje znanje vezano uz biblijske pojmove kao što su izabrani narod, izraelska plemena, savez i pomirenje te tražili vezu između starozavjetnih pojmove i osobne vjere. U timskom radu smo se bolje upoznali i zbližili. I baš kad je bilo najbolje došao je kraj.

Trenuci u kojima se pitamo ne bi li kamp mogao trajati još barem nekoliko dana.

Ivan Kivač

Kamperi su rekli:

- Bilo je super!
- Bilo mi je odlično, društvo je bilo dobro i upoznao sam mnoge ljudе.

- Nisam imala baš puno očekivanja za ovu Čintu, obzirom da mi je već peta, ali taman kad pomisliš da s ljudima ne možeš postati bliži, Bog te ugodno iznenadi i tako, stvarno mi je bilo totalno super.

- Bilo je genijalno! Uzmi ili ostavi. Mi smo uzeli i bilo je super.

- Voditelji su bili zakon! Super je što su voditelji mlađi i onda se s njima možemo družiti. Nisu bili onak' daleko, nego im uvijek možeš reći kaj te muči.

- Stvarno je bilo super i stvarno nas je Bog blagoslovio.

- Bilo je prekratko...

UMošćenici je 30.4. i 1.5.2005. održana konferencija za mlade pod nazivom »Povratak Bibliji«.

Prošlo je punih tristo šezdeset i pet dana od našeg prvog susreta u prostorijama novoobnovljene mošćeničke crkve. Ohrabreni tom konferencijom, koja nam je kao omladinskoj grupi donijela mnoge blagoslove i koja je pridonijela duhovnom rastu mnogih mlađih kršćana pomažući im u pronaalaženju odgovora i određivanju prioriteta u životu, i ove smo se godine upustili u sličnu avanturu uvjereni da je to ono što Bog želi od nas.

Temu nam nije bilo teško odrediti. Govorimo da nam je nadasve važno što piše u Bibliji, odnosno što Isus govori kroz nju, i mjerodavno je samo ono što ona naučava. Baptisti se, kažemo, drže važnog načela koje je istakla reformacija: »Samо vjera, samо milost, samо Pismo.« No, promatrajući kršćane oko nas, pa i nas same, zapazili smo da se sve više udaljujemo od temeljnih biblijskih istina. Radimo kompromise sa svjetom kako bismo stekli prijatelje i visok položaj u društvu, puno filozofiramo i u raznim stvarima i na krivim mjestima tražimo način kako da po-

Povratak Bibliji

boljšamo kvalitetu svog života, usmjeravamo svoj život po savjetima raznih časopisa i na temelju nečijeg mišljenja i šutimo o stvarima kojih se nismo spremni odreći iako smo svjesni da stvaraju zid između nas i Boga. Udaljili smo se od Biblije i zaboravili da ćemo sreću u životu i uspjeh u pothvatima naći SAMO ako knjiga Zakona bude na našim ustima danju i noću i ako budemo vjerno držali sve što je u njoj napisano (Jošua 1,8).

Oko sto dvadeset mlađih ljudi iz preko dvadeset crkava odazvalo se našem pozivu. Uživali smo u Božjoj riječi koju su nam jasno i jednostavno iznijeli dragi nam propovjednici Nathanael i Timothy-Ivan Špičak. Dali su nam odgovore na pitanja: što je Biblija, zašto Biblija, koja je njezina uloga, te ono najvažnije, kako se vratiti Bibliji. Subotne poslijepodne proveli smo u Zelenoj dolini uživajući u zajedništvu, prirodi, sportovima i upoznavanju s mlađima iz drugih crkava. Navečer smo slavi-

li Boga pjesmom i glazbom u što su se uključili i oni nam poznati i manje poznati mlađi glazbenici. Bilo je tu i drame, a kroz kviz »Tko želi biti milijunaš?« osvježili smo biblijsko znanje i znanje iz opće kulture. Nedjeljno smo jutro započeli veličanjem Boga kroz pjesmu i molitvu, a nastavili porukom ohrabrenja svima nama da samo u Bibliji nalazimo sve ono što trebamo za spasenje, te sretan i ispunjen život. Druženje smo nastavili za ručkom i poslije do kasnih popodnevnih sati.

Svatko je zasigurno pronašao nešto za sebe tijekom ta dva dana. Najsretniji smo zbog toga što je mnogo mlađih donijelo odluku o promijeni smjera svog života, a to je bila naša molitva i jedina čežnja. Prelivno je iskustvo sresti se s njima, sada nakon konferencije, i vidjeti što Bog radi kroz njih i u njima te da sada Biblija ima važno mjesto u njihovom životu.

Maja Nadaždi

Vikend u Andrijaševcima

Ako nemate novaca za more, a želite negdje otići, možda vam ovaj primjer pomogne.

Mladi iz Subotice i Ljutova (mjesta u Vojvodini) nisu imali za more, ali su imali dovoljno za gorivo za dva auta i put od tristo kilometara te su s tim budžetom završili u vikend-

posjeti baptističkoj crkvi u Andrijaševcima.

Druženje je započeto zajedničkim omladinskim susretom s mlađima iz Andrijaševaca, Cerne i Vinkovaca. Pastor BC Andrijaševci, David Dobutović, potakao ih je na razmišljanje o tome tko je naš idol. Danas kada imamo izbor za hrvatskog idola trebamo

jer je Bog s njim. Tko je uopće taj Filistejac koji se usuđuje izazivati bojne cete živoga Boga? David postaje najveći izraelski kralj. Tu su još Danijel, Salomon, Josip, Marija ...

Timotej postaje mlađi starješina, jer je imao uzor- Pavla - na koga se mogao ugledati.

Nije samo pitanje na koga ćemo se mi ugledati već i tko će se na nas ugledati, što će drugi vidjeti u nama? Kako postati kršćanski, a ne hrvatski idol?

Mladi su razmijenili dvije pjesme, odnosno mi smo naučili jednu pjesmu od njih koju nismo znali i oni su naučili jednu od nas. Sustavni druženje je bio u prirodi kroz nogomet, odbojku i šetanje. Sutradan je slijedila služba mlađih u BC Andrijaševci koju su srcem i pjesmom odradili svima na blagoslov. Popodne je slijedio nastavak druženja kroz pjesmu, igru i druženje do večernjih sati. Na kraju je ipak bilo najteže; slijedio je rastanak obogaćen novim iskustvima i poznanstvima.

David Dobutović

»Božić je tak` cool«

naziv je novog CD-a koji sa 13 novih i modernih pjesama za djecu. Kao i kod prvog CD-a i tu su uglavnom kao tekstovna podloga korišteni biblijski stihovi.

Na CD-u se nalaze i sve pjesme u play-back izvedbi, kako bi svatko tko želi mogao pjevati uz pratnju. Uz to nudimo i pjesmaricu s notnim zapisom pjesama i akordima, koju je krasno ilustrirala umjetnica Zdravka Kukec.

Pjesme je skladao Frank Bosch.

Vokali: Ljubica Zemunović, Iva Blažek, Martina Horvat, Andrea i Daniela Kerep, Kristina Grlić, Frank Bosch, Samuel Bosch, Sheona Bell Glazbenici: Emil Moguš, Dario Dević, Frank

Aranžeri: Petar Horvat i Don Newby

Cijene:

CD 50 kn

Pjesmarica 25 kn

»Božić je tak cool« je ujedno i naziv božićnog mjuzikla, kojeg uvježbava skupina Mjuzikids. Mjuzikids čini za sada 35 djece između 5 i 17 godina iz različitih crkava. Nastupaju u dječjim domovima i drugim socijalnim ustanovama, u crkvama i kulturnim centrima.

Rado bi organizirali predstavu za vašu crkvu u 11. ili 12. mjesecu.

Informacije: Frank Bosch, tel. 01 3470160 pjesma@post.htnet.hr

'Nešto o Ljubavi'

Četvrti nosač zvuka grupe Kerigma iz Vodice - 'Nešto o Ljubavi' - pjesme za duhovnu meditaciju i slavljenje!

Možete ga naručiti u 'Duhovnoj Stvarnosti'

- Basaričekova 2, Zagreb ili od autora: Vladimir Mihoković, Stablinac XI 35, 22211 Vodice, e-mail: damir.mihokovic@si.htnet.hr

Cijena CD-a je 70 kn

Knjižice Duhovne stvarnosti

Niz knjižica koje vam nude biblijske odgovore na pitanja o Bogu, nama i svakidašnjem životu.

Dosad izašli naslovi: Kad izgubite nadu, Kako nas Bog prihvata, Kako preživjeti oluje stresa, Upoznati Boga kroz Novi zavjet, Upoznati Boga kroz Stari zavjet, Kako mogu znati postoji

li Bog, Smisao Božića, Osamljen ali nikad sam, Smisao Uskrsa, Što Bog sada misli o nama, Kako živjeti s gubitkom.

Cijena: 5 kn

Posebni popusti za veće količine

Knjižice možete naručiti na:
tel: 01 4851622
e-mail: duhovna-stvarnost@zg.htnet.hr
ili adresu Duhovne stvarnosti Basaričekova 2, Zagreb.

Povijest Baptističke crkve Zagreb do 1945.

Kako je nastala BC Zagreb? Tko su bili prvi vjernici? Gdje su se sastajali? Što su vjerovali? Kako su slavili Boga? S kakvim su se poteškoćama susretali? Koje su knjige čitali? Jesu li evangelizirali? Kada su počeli omladinski i ženski rad? Iz čega su pjevali?

Projekt istraživanja rane povijesti BC Zagreb, koji traje već dvije godine, približava se kraju. Rezultat istraživanja bit će objavljen u pisanim obliku a možda se upriliči i prigodna izložba prikupljene grade. Ukoliko smatrate da je povijest važna za bolje shvaćanje sadašnjosti ili ste samo radoznali, te ako želite pomoći da se projekt uspješno privede kraju i da bude što potpuniji, evo kako možete pomoći. Traži se sljedeća grada:

- Biblije, kršćanske knjige i druga literature iz tog razdoblja, pogotovo ako se u njima nalazi pečat crkve, potpis vlasnika, rani datum ili kakve bilješke

- crkveni zapisnici, izvješća, popisi i službene bilješke

- osobne bilješke pojedinaca, dnevnicu, molitve, propovijedi

- notni zapisi, pjesmarice

- fotografije

- pisma, dopisnice, razglednice

- dokumenti, bankovne uplatnice, putne karte i slično

- zapisana sjećanja i anegdote iz prošlosti kojih se sjećate osobno ili iz pričanja roditelja ili djedova i baka

- drugo

Ruski utjecaji na baptiste u bivšoj Jugoslaviji

Usporedno s ovim istraživanjem kraju se privodi i drugo, ono o ruskom utjecaju na baptiste u bivšoj Jugoslaviji. Ovaj je utjecaj, premda manji nego neki drugi, npr. madarski, slovački, njemački i češki, ipak postojao, pogotovo u razdoblju 1920. – 1940. ali i kasnije. Podaci prikupljeni dosad ukazuju na tri, uvjetno rečeno, središta u kojima se ruski utjecaj sustavnije očitovao u ovom razdoblju: u Beogradu, Zagrebu i Rijeci. Ruski izbjeglice i doseljenici, ali i povratnici iz ruskog zarobljeništva u 1. svjetskom ratu, uglavnom baptisti ali i drugi, nerijetko su sa sobom donijeli literaturu ali i shvaćanje što znači biti baptist te su tako utjecali na zajednice kojima su se priključili. Osim dokumenata navedenih uz prvo istraživanje, za drugo su od posebnog interesa tekstovi na ruskom, prijevodi s ruskog ili podaci o Rusima u baptističkim crkvama.

Obratiti se na:

Davorin Peterlin

Keston Institute, 38 St Aldates, OX1 1BN Oxford, U.K.

Tel +44 1865 792929

Fax +44 1865 240042

Email: dpeterlin@yahoo.com